

หลวงปู่เจี๊ยะ...พระผู้เป็นดั่งผ้าชีริ้วห่อทอง

ในวงศ์พระกรรมฐานสายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต หลวงปู่เจี๊ยะจะเป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดี เป็นที่ยอมรับเรื่องธรรมภายใน กิริยาภายนอกที่สบาย ๆ ของท่านนั้นทำให้เป็นเหมือนม่านบังปัญญา บังตาเนื้อของชาวโลกที่นิยมชื่นชมด้านวัตถุ ชอบมองแต่สิ่งสวยงามภายนอก แต่ไม่เคยหันกลับมาย้อนดูภายในใจตน จึงมองท่านไม่ออก บอกไม่ถูก รู้ไม่เท่าถึงในสิ่งที่มี ที่เป็น ที่ปรากฏภายในจิต เพราะธรรมชาติของจิตที่บริสุทธิ์ไม่มีอาการลงเหมือนอาการทางกายวาจา

ศิษย์ท่านพระอาจารย์มั่นทั้งหลายมี หลวงปู่ตื้อ อจลธมฺโม, หลวงปู่ฝั้น อาจาโร, หลวงปู่ชอบ จานสโม หลวงปู่หลุย จันทสาโร, หลวงปู่ขาว อนาลโย, หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน, ครูบาอาจารย์ที่เป็นดั่งอาจารย์ของท่านและคุ้นเคยเป็นอย่างดีนี้เมื่อทราบว่หลวงปู่เจี๊ยะอยู่ที่ใด มักจะแวะเยี่ยมและสนทนาธรรมอยู่เสมอมิได้ขาด เสมือนอย่างว่าสายใยแห่งธรรมชักนำให้ดึงดูดต่อกันมิรู้ลืม

ท่านเป็นประเภทตรงไปตรงมา การพูดการจาจึงเป็นดั่งโบราณท่านว่า **“น้ำร้อนปลาเป็น น้ำเย็นปลาตาย”** คือคำสอนของท่านเผ็ดร้อน เป็นความจริงมันอาจจะไม่ถูกใจเรา ท่านไม่พูดเอาใจเรา แต่คำสอนนั้นเมื่อนำมาประพฤติปฏิบัติ ก็เกิดผลดีกับชีวิตจิตใจเราได้จริง ๆ คำสอนประเภทนี้อาจไม่ถูกใจคนบางคนที่นิยมการยกยอปอปั้น แต่เป็นคำสอนประเภททะลุทะลวงเพื่อเข้าสู่ความจริง

น้ำร้อน คือคำพูดที่เผ็ดร้อนจริง ๆ จัง ๆ ปลาเป็น คือทำให้คนธรรมดากลายเป็นคนดีขึ้นมาได้ การพูดการสอนแบบนี้เรียกว่า **“น้ำร้อนปลาเป็น”**

นัยทางตรงกันข้าม คำสอนประเภท**น้ำเย็นปลาตาย** พูดจาไพเราะเพราะพริ้ง คุณโยมอย่างนั้นอย่างนี้ ยกยอเอาเสียจนคนมาปฏิบัติธรรมไม่รู้ความผิดของตน พูดจาเอาอกเอาใจ โดยไม่มุ่งสอนตามความเป็นจริง ทำให้คนที่เข้ามาแสวงหาความดีกลับกลายเป็นคนเสียคนไปโดยไม่รู้ตัว ถ้าเป็นธรรมะ ก็คือธรรมะเอาอกเอาใจ เอาอกเอาใจเขาเพื่อทำให้เขาศรัทธาในตัวเอง เขาพอใจเขาก็ศรัทธา เขาไม่พอใจเขาก็ไม่ศรัทธา การพูดการสอนแบบนี้ มุ่งเน้นให้คนมาชอบศรัทธาในตน มากกว่าสอนเขาให้เข้าใจในพระสัทธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

น้ำเย็น ก็คือคำพูดที่ฟังแล้วชุ่มฉ่ำเย็นใจสำหรับมนุษย์ที่ชอบความนิ่มนวล อ่อนหวาน แต่แฝงไปด้วยพิษร้าย เพราะไม่ใช่คำจริงเพื่อถึงความจริง คำพูด ฟังดูดีแต่ทำตามแล้วกลับมีผลเสียตามมาทีหลัง

ปลาตาย คือเป็นคนตายทั้งๆที่ยังมีชีวิตอยู่ เรียกว่า ตายทั้งเป็น ผู้สอนก็ ตายจากคุณงามความดี ผู้ฟังก็ตายจากการได้รับสัจจะความจริงแห่งพระสัมมาสัมพุทธ การพูดการสอนแบบนี้เรียกว่า “น้ำเย็นปลาตาย”

การเขียน-ทำประวัติของท่าน จึงมีแนวโน้มนำเสนอแบบตรงไปตรงมาเหมือน อุปนิสัยขององค์ท่านเอง คณะผู้จัดทำเดินทางไปถึงวัดป่าภูริทัตตปฏิปทาธรรม อำเภอ สามโคก จังหวัดปทุมธานี วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เมื่อกราบนมัสการและ กราบขอให้ท่านเล่าประวัติขององค์ท่านเองให้พวกเราฟัง หลวงปู่เจี๊ยะท่านกำลัง นอนขาปวดเก๊าอื้อหอยอยู่หน้ากุฏิ อันเป็นที่พำนักจำพรรษามานานตั้งแต่ขณะที่ ท่านยังแข็งแรงอยู่ จนถึงเวลานี้ที่ธาตุขันธ์ทรุดโทรมไปมากแล้ว นั่งนานๆ ก็ไม่ได้ ความจำก็หลงลืมไปบ้าง แต่นั่นไม่ใช่อุปสรรคเพื่อที่จะเข้าถึงความจริงแห่งชีวิต แต่ท่านเองกลับแสดงกิริยาท่าทางสอนเราว่า นี่แหละเป็นธรรมะที่เราทุกคนควรจะ นำไปพิจารณาพิจารณาเพื่อสอนตน

เมื่อได้กราบเรียนวัตถุประสงค์พวกเราให้ท่านทราบแล้ว ท่านแสดงความเมตตา ที่จะให้เราจัดทำประวัติ เพื่อพุทธศาสนิกชนรุ่นหลังจะได้ระลึกตาม อันเป็น แบบอย่างแห่งชีวิต และเป็นอีกแง่มุมหนึ่งซึ่งต่างออกไปจากครูบาอาจารย์ทั้งหลาย ซึ่งทรงคุณค่าและเป็นคติธรรมอันดีงามได้เช่นเดียวกัน

สมณานาม “ผ้าชีรี้วห่อทอง”

“หลวงปู่เจ้าคะ” อุบาสิกคนหนึ่งในขณะที่ผู้จัดทำ กราบเรียนถามขึ้น พร้อมๆ กับพนมมือขึ้น เพื่อขอโอกาสเรียนถาม “หลวงตามหาบัวฯ พุทธที่สวนแสงธรรมชมหลวงปู่มาก **ว่าเป็นผ้าชีรี้วห่อทอง** เป็นเหมือนพระทองคำถูกโปกไว้ด้วยปูน แต่เวลานี้หลวงตาท่านกำลังกระเทาะปูนออก ให้คนทั้งหลายได้เห็นพระทองคำที่ซุกซ่อนอยู่ภายใน อันมีค่าหาประมาณไม่ได้ เมื่อใดที่คนเขาไม่รู้ว่าเป็นพระทองคำ พระนั้นก็เหมือนพระปูนธรรมดา แต่เมื่อใดที่คนทั้งหลายมาทราบ ว่าภายนอกเป็นปูน แต่ภายในเต็มไปด้วยทองคำ ทองคำเช่นนั้นย่อมจะเป็นประโยชน์มหาศาล เป็นสมบัติอันล้ำค่า ตอนนี้อยู่หลวงตา ท่านบอกว่า กำลังกระเทาะปูนออกให้คนดู หลวงปู่รู้บ้างหรือเปล่าที่หลวงตาท่านชม และหลวงปู่มีความคิดเห็นอย่างไร?”

“ครูบาอาจารย์ท่านชมก็นับว่าเป็นสิริมงคลดี” หลวงปู่กล่าวขึ้นพร้อมๆ กับยกกระโถนขึ้นมาบ้วนน้ำลาย แล้วกล่าวต่อไปว่า “อย่าว่าแต่ชมเลย แม้ท่านดีก็นับว่าเป็นสิริมงคลดี เพราะทั้งการชมการตำหนิ ล้วนเป็นไปด้วยเหตุผลอันประกอบด้วยธรรมทั้งนั้น”

คำพูดที่ท่านอาจารย์มหาบัวเรียกเราว่า “ผ้าชีรี้วห่อทอง” นั้น จริง ๆ แล้วท่านพระอาจารย์มั่นเป็นผู้ที่เรียกองค์แรก สงสัยท่านไปได้ยินท่านพระอาจารย์มั่นเรียก ท่านจึงเรียกตาม หรือบางทีท่านอาจจะเรียกขึ้นเองด้วยความเมตตา การพูดทั้งนี้ทั้งนั้นท่านอาจารย์มหาบัว ท่านไม่ได้มาพูดกับเรา แต่ท่านนำเรื่องของเราไปพูดถึง ตามปกติท่านก็เมตตาเรามากอยู่ พระลูกศิษย์ของท่านพระอาจารย์มั่น

หลวงปู่ตีเหล็ก เพื่อทำเหล็กศักดิ์

ที่เป็นกัลยาณมิตรที่สนิทชิดเชื้อมากคือ พระอาจารย์ฝั้น, หลวงปู่ขาว, ท่านอาจารย์มหาบัว, หลวงปู่ชอบ, หลวงปู่หลุย ฯลฯ

ท่านอาจารย์มหา(บัว) ท่านชมว่าเป็นเหมือนผ้าขี้ริ้วห่อทอง ท่านพูดให้โยมฟัง ท่านไม่ได้พูดกับอาตมา แสดงว่าท่านต้องการสอนพวกโยมนั้นแหละ ชีวิตคนบนโลกนี้นั่นก็เป็นเหมือนผ้าขี้ริ้ว เป็นเหมือนถังขยะทั้งนั้นแหละโยม บรรจุเอาแต่สิ่งสกปรกโสโครก นิทาน-สรรเสริญ สุข-ทุกข์ ทรัพย์-สมบัติ ลาภ-ยศ ตลอดจนเกียรติยศ-เกียรติภูมิ ที่พวกเราทั้งหลายแบกหามหวนเวียนกันอยู่ที่นี่ สิ่งเหล่านี้ภาษาธรรมท่านเรียกว่า **“ผ้าขี้ริ้วหรือถังขยะ หรือก้อนเขฬะน้ำลายที่พระพุทธเจ้าทรงบ้วนทิ้ง”** เอาสาระคุณกับมันมากนักไม่ได้ เพราะเป็นเพียงส่วนเกินหาใช้ส่วนจริงไม่ เพียงแต่เราพิจารณาเห็นตามความเป็นจริงไม่ประมาทมีสติอยู่ทุกเมื่อ ย้อนพิจารณาเข้ามาในตนด้วยความเป็นธรรม เราก็คะทราบไม่หลงไม่เสียใจ เมื่อหันกลับมามองดูตัวและดูใจเราเองแล้ว ถ้าเราเกิดมาเป็นมนุษย์ไม่หลงตัวลืมนตน ไม่เพเลิดเพเลินกับสิ่งชั่วเสียหาย หาอุบายพากันมาสร้างคุณงามความดี ปลีกตัวอย่ามัวสุขุมจนหลงลืม พยายามสร้างคุณงามความดีให้ความดีผุดโผล่ขึ้นมาในใจ เหมือนดอกบัวที่มันจมอยู่ในโคลนตม น้ำโคลนเหลวๆ ที่คนว่าสกปรกนั้นแหละเป็นปุ๋ยได้อย่างดี ทำให้ดอกบัวงอกงามกิ่งก้านใบชูชันขึ้นมาได้ ตรงกันข้ามถ้าน้ำนั้นสะอาดเหมือนน้ำดื่ม แม้โคลนตมก็ไม่มี ดอกบัวคงเกิดไม่ได้ มีแต่ตายอย่างเดียว ธรรมชาติของชีวิตที่เวียนว่ายอยู่ในวัฏฏวนที่แท้จริงมันก็เป็นเช่นนั้น ถ้าเราฝานันตรายคือความหมักหมมไม่หลง ก็จะเป็นความบริสุทธิ์สว่าง เพราะเบื้องต้นแห่งชีวิต จิต กรรม วิบาก ของแต่ละบุคคลมันเป็นเช่นนั้นนะ ชีวิตที่ดีเลิศประเสริฐศรีจมนมองไม่เห็นความจริงแท้อะไรก็เช่นเดียวกัน มักเป็นผู้โง่เขลาในเรื่องชีวิต

พระพุทธองค์ก็เช่นเดียวกัน ถ้าพระองค์ไม่เห็นแก่นแท้ของชีวิต พระองค์ก็จะไม่ทรงตัดสินพระทัยอย่างมั่นแน่วเพื่อการบรรพชา แต่พระองค์ทรงพิจารณาเห็นความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย รังรัดมัดผูกชีวิตมนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย พาให้เกิด แก่ เจ็บ ตาย มนุษย์ยังชื่นชมว่าดี ทั้งๆ ที่สิ่งเหล่านี้ไม่มีคุณค่าราคาอะไรเลย ความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย มันเป็นเพียงของทิ้ง เป็นเพียงผ้าขี้ริ้วผืนหนึ่งที่ใช้แล้วจำต้องทิ้ง ใครที่ทะนุถนอมสิ่งของที่ต้องทิ้งต้องบูดต้องเน่า คนนั้นก็นับได้ว่าเป็นคนบ้า มนุษย์ผู้หลงระเริงกับชีวิตโดยไม่พิจารณาเห็นโทษ จึงถึงการนับว่าโคตรบ้าและโคตรโง่เลยทีเดียว แต่ที่พระองค์จะมีจิตเบื่อหน่ายในสิ่งเหล่านี้ก็เป็นเพราะพระบารมีญาณที่พระองค์สั่งสมมาหลายแสนชาติมาเตือน ทำให้อินทรีย์แก่กล้า จึงทำให้พระองค์สละได้ง่าย การที่พระองค์สละทุกอย่าง มิใช่สละได้ในวันนั้นเพียงวันเดียว แต่พระองค์บำเพ็ญ

สิงห์หินแกะสลัก
และ รูปปั้นเสือ
หน้ากุฏิหลวงปู่

หลวงปู่นั่งหลับตานึกถึง
อดีต...เล่าประวัติ

เพื่อสัมผัสสัมโพธิญาณมาตั้งนานแล้ว

ชีวิตนี้เป็นประดุกผ้าชีรี้ว เป็นเหมือนถังขยะที่คอยเก็บอานิสงส์ของกรรมดีชั่ว แล้วก็ให้ผลแก่เราเป็นผู้สวดย ถ้าเรานำชีวิตที่เราพิจารณาเห็นด้วยปัญญาอันยิ่งเองแล้ว น้อมพิจารณาให้เกิดธรรมะขึ้นภายในใจ ธรรมที่เกิดขึ้นภายในใจนั้นแหละจะเป็นเหมือนผ้าชีรี้วห่อทองขึ้นมาทันที เพราะร่างกายของคนนี้ไม่มีค่า มันมีค่าอยู่ที่หัวใจที่มีธรรม รูปธรรมทุก ๆ อย่างจึงเป็นผ้าชีรี้ว นามธรรมคือหัวใจที่ฝึกปฏิบัติ จนได้เห็นธรรมตามความสามารถ นั้นแหละเป็นทอง คือธรรมสมบัติอันล้ำค่าปรากฏเด่นขึ้นมาเป็นลักขิพยาน

แต่ถ้าพวกเราไม่สนใจในการฝึกจิตรักษาใจ สร้างคุณงามความดีแล้วละก็ คนประเภทนี้ก็อาจเรียกได้ว่า “ผ้าชีรี้วห่อก้อนขี้หมา” เพราะเกิดมาเป็นมนุษย์ไม่รู้จักค่าของคนแล้วยังไม่พอ ยังกลับไม่รู้จักค่าของคุณงามความดีด้วย คือปฏิเสธความดี แต่จิตนี้มันมีไปด้วยความชั่วเสีย เกิดเป็นคนแต่ใจไหลไปในทางเปรตผี รูปร่างแบ่งแยกมนุษย์ให้รู้ว่าสวดยชั่วเหวอย่างใด ใจก็แบ่งแยกมนุษย์เรื่องดี-ชั่ว สะอาด-สกปรก ได้อย่างนั้นเหมือนกัน

เกิดเป็นคนเหมือนกันแต่ใจมันไม่เหมือนกัน ใจนี้แหละทำให้คนต่างกัน ไม่ใช่ร่างกาย ทรัพย์สินสมบัติเงินทองของนอกกาย

พระพุทธเจ้าท่านก็เป็นมนุษย์เหมือนพวกเรา แต่พระทัยของพระองค์เป็นโลกวิทู รู้แจ้งโลกที่ต่างจากมนุษย์ทั่วไปก็คือพระทัยของพระองค์ที่บริสุทธิ์นั้นแหละ พระอรหันต์ทั้งหลายก็เหมือนกัน ท่านก็เป็นคนเหมือนพวกเรา แต่ท่านไม่เหมือนพวกเราในเรื่องหัวใจที่ใสบริสุทธิ์ คือเป็นคนเหมือนกันแต่หัวใจมันต่างกัน ท่านผู้ประเสริฐมีพระพุทธเจ้าเป็นต้นเหล่านี้ ท่านเป็นผู้ฝึกตนมาดี เก็บเกี่ยว

เอาทุก ๆ เรื่องมาสอนตน ในที่สุดท่านก็กลายเป็นผู้ประเสริฐขึ้นมาได้ท่ามกลางโลกที่โสมม

เมื่อองค์หลวงปู่พุดจบลงท่านก็ยิ้มน้อย ๆ ทำให้พวกเราอัศจรรย์ใจในวาทะวาทีขององค์ท่านที่คมคาย ทำให้ผู้เขียนนึกขึ้นมาภายในใจว่า พระทองคำที่องค์หลวงปู่กำลังกะเทาะออกให้คนได้ดูขมั้น ช่างเป็นความจริงเสียเหลือเกิน ทำให้อยากค้นหาในสิ่งที่มองไม่เห็นด้วยตาที่สถิตย์อยู่ภายในใจองค์ท่านเป็นอย่างยิ่ง เพราะองค์ท่านก็คือ เพชรน้ำหนึ่งของพระพุทธศาสนา ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดประกายแสงสว่างย่อมปรากฏ ให้ผู้คนที่ต้องการทราบความจริงแห่งชีวิตได้พบเห็นและค้นคว้า

แผ่นดินเกิด

“ก่อนจะบวชหลวงปู่ทำอะไรมาบ้างครับ ขอหลวงปู่โปรดเมตตาเล่าประวัติให้ฟังด้วยครับ”

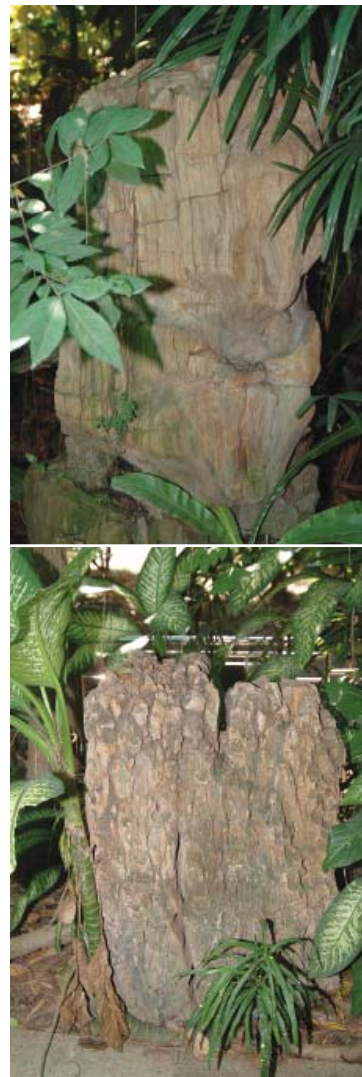
“ถ้าจะย้อนอดีต มันนานมาแล้วเราก็จำได้ไม่มากนัก” หลวงปู่เอ่ยขึ้นในขณะที่เอนหลังลงบนม้านอนหวายยาว ๆ ด้านหน้ากุฏิ ท่าทางท่านกำลังนึกคิดจนคิ้วขมวดแล้วท่านก็นิ่งอยู่พักใหญ่ ๆ

“การจดการจำชีวิตคนเรามีไหว่ว่าเราจะจำได้หมด ยิ่งตอนนั้นแก่แล้ว มันก็จำไม่ค่อยได้ ประวัติจะเอาไปทำไมนะ?” ท่านถามย้ำ

“พวกเกลาักระผมคิดว่า เวลานี้ครูบาอาจารย์ก็เหลืออยู่น้อย พระลูกศิษย์หลวงปู่มันแต่ละองค์ก็ล้วนมีความสำคัญ หลวงปู่เองก็เป็นหนึ่งในนั้น และเป็นหนึ่งในไม่กี่องค์ที่ได้เดินดูดวงจิตตามหลวงปู่มัน ปฏิปทาแต่ละองค์ก็ต่าง ๆ กันออกไป การนำปฏิปทาชีวประวัติแต่ละท่านมาศึกษา จะเป็นประโยชน์อันใหญ่ยิ่ง ถ้าไม่จดจารึกขีดเขียนไว้ก็จะสูญหายไปตามกาลเวลา ยิ่งคำว่า “ผ้าขี้ริ้วห่อทอง” ในพระกรรมฐานสายท่านพระอาจารย์มั่นก็มีแต่เพียงคำพูด แต่ไม่มีรายละเอียดให้ศึกษาว่าคำว่า “ผ้าขี้ริ้วห่อทองเป็นอย่างไร?”

โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลวงปู่เป็นสัทธิภูมิของหลวงตามหาบัว ซึ่งเป็นพระที่คนทั้งประเทศและต่างชาตินับถืออีกทั้งเป็นองค์ประมุขประธานของโครงการช่วยชาติที่คนไทยทั้งชาติให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับองค์หลวงตามหาบัว ท่านได้ทำประโยชน์อันยิ่งใหญ่ไว้กับพระพุทธศาสนา ดำรงหลักธรรมหลักวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยเฉพาะหลักธรรมตามธรรมชาติอันเป็นลักษณะโดดเด่นของพระป่า ยิ่งองค์หลวงปู่ด้วยแล้วองค์หลวงปู่ได้ชมเชยและให้ฉายานามว่า “ผ้าขี้ริ้วห่อทอง” เพื่อยืนยันคำนั้น พวกเกลาัฯ จึงขนานนามมาพิสูจน

ไม่กลายเป็นหิน
หน้ากุฏิหลวงปู่

“น้ำ” และไม้คานที่โยมพ่อของหลวงปู่ใช้ใส่เสื้อผ้าหามมาจากเมืองจีน(ชำรุดไปบางส่วน)

เพื่อจะได้รู้เห็นตามความเป็นจริง เท่าที่ปัญญาอ่อนนี้จะทราบได้ และเพื่อนำไปเผยแพร่ให้ศิษยานุศิษย์และชาวพุทธได้ศึกษาและปฏิบัติสืบต่อไป

โยมพ่อมาจากประเทศจีน

“เออ...ถ้าอย่างนั้นเราก็จะเล่าให้ฟัง อัดเทปหรือยัง?” องค์ท่านถามขึ้น พร้อมกับบ้วนน้ำลายใส่กระโถนเสียงดังปืดๆ แล้วก็ขากถูๆ

“อัดแล้วครับปู่ ตั้งกล้องวิดีโอถ่ายด้วยนะครับ คนเขาจะได้ตำหนิไม่ได้ว่าเก๋ๆ นิ่งเทียนเขียน”

“เออ...อย่างนั้นก็ดีเหมือนกัน” พูดเสร็จแล้วท่านก็ฉันท้ำชา ฉันท้ำ เช็ดปากมาดลูกคอกหน่อย ะเสียงดังแอม ะ

“เริ่มแรกทีเดียวก่อนที่โยมพ่อกับน้องชายที่บ้านติดกัน พวกเขามาจากประเทศจีน มาแสวงหาชีวิตและสิ่งที่ดีกว่าที่เมืองไทย การเดินทางก็ไม่มีสมบัติอะไรติดตัวมา มีแต่เสื้อผ้าและน้ำ (ตะกร้าไม้ไผ่สานของจีน) สำหรับใส่เสื้อผ้า ใช้ไม้คานหามคอนมาขึ้นเรือ ภาษาจีนเรียก “น้ำ” ลักษณะมันคล้ายๆ ซะลอม คนสมัยก่อนเวลาจะเดินทางไปไหนมาไหน หรือเวลาไปเรียไรเงินลังกะจาดเขาจะถือไป เพื่อเอาไปใส่สิ่งของอะไรๆ

สมัยก่อนไปไหนต้องเดินด้วยเท้าทั้งนั้น ไม่มีรถยนต์ พ่อเป็นคนแข็งแรง เดินจากหนองบัวไปเก็บค่าเช่านาที่สี่เหลี่ยมเทียน ระยะทางหลายสิบกิโลยังเดินไป เดินไปถึงแล้วเสร็จธุระก็ต้องเดินกลับ

แผ่นปานดำที่หลังหลวงปู่

เพราะจากหนองบัวมาพริ้ว ๕ กม. จากพริ้วไปถึงดงชิงคงอีกราวๆ ๑๐ กม. จากอีมุยไปสี่เจียมเทียนอีกสิบกว่ากิโล พ่อเป็นคนหมั่นขยันมาก

สาเหตุที่ชื่อ “เจี้ยะ”

เดิมจริงๆ เขาเรียกกันว่า “โหวเจี้ยะ” แปลว่าหินดำ เพราะเรามีปานดำที่แผ่นหลัง แต่มาภายหลังเรียกสั้นๆ ว่า เจี้ยะ นี่...ปานนี้อยู่ข้างหลังนี่ อันนี้ถ่ายรูปไว้ด้วย เดี่ยวคนเขาไม่เชื่อว่าเราโกหก” พูดเสร็จแล้วท่านก็หัวเราะเสียงดังๆ แล้วก็หันหลังเปิดอังสะให้ถ่ายรูป

“ปานดำที่แผ่นหลังนี้มันดินนักหนา คนสงขลามาดูเห็นเข้าตอนที่ไปจุดธูปทางภาคใต้มันถึงกับพูดว่า โอ้ย..! ท่านอาจารย์มีของดีไว้อย่างนี้ มันคืออะไรเราถามมัน ก็ที่แผ่นหลังท่านอาจารย์ไง ปานดำเต็มแผ่นหลังมันหายากนะ พอพูดเสร็จเขาก็ขอดูด้วยความชอบบอกชอบใจ”

จริงๆแล้ว คำว่า “โหวเจี้ยะ” มีความหมายในทางธรรมอีกอย่างหนึ่ง **คนที่**มีปานประเภทนี้ **จะต้องเป็นคนมีจิตใจแข็งแกร่งดุจศิลาแลง ทนร้อนทนหนาว ทนทุกข์ ทนสุข อดทนได้ รับได้ แก้ไขได้ทุกสภาวะกาล เหมือนจะเป็น**

ธรรมะเตือนเราว่า จงทำจิตใจให้เข้มแข็งดุจแผ่นหิน ใครจะนำเอาของสกปรกมาเทใส่แผ่นหินก็คงนิ่งอยู่อย่างนั้น ใครจะนำเอาน้ำหอมมาเทใส่แผ่นหินนี้ ก็คงอยู่อย่างนั้นเหมือนเดิม ไม่หวั่นไหว ไม่โยกคลอน หรือโอนเอนไปกับอารมณ์ต่างๆ ที่มายั่วเย้า หลอกหลวง ตอนหลังเขามาเรียกสั้นๆ ว่าเจี๊ยะๆ หมายถึงกิน กินเก่งไป (หัวเราะ)

แซ่ฮั้ง

“ก่อนจะบวช.....พื้นเพโยมพ่อเป็นคนจีน เดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลจากเมืองจีนมาอยู่เมืองไทย ตอนนั้นพ่ออายุประมาณ ๒๐ กว่าๆ มาอยู่คลองน้ำเค็ม มาเจอโยมมารดาที่นั่น โยมแม่เป็นลูกครึ่งจีนที่เกิดในเมืองจันทน์ พ่อแต่งงานกันแล้วก็ย้ายมาอยู่ตำบลหนองบัว โยมพ่อโยมแม่เป็นผู้ที่สนใจในพระพุทธศาสนา ไม่เพียงแต่พ่อแม่เท่านั้น ปู่ย่า ตายาย ก็สนใจในพุทธศาสนา ...ก็พวกเราเป็นชาวพุทธอยู่...” หลวงปู่พูดเป็นภาษาสำเนียงจันทบุรีแบบน่าฟัง

โยมบิดาชื่อ ชุ่นแฉ่ โพธิกิจ (แซ่ฮั้ง) โยมมารดาชื่อแพ โพธิกิจ ตอนแรกอยู่ที่เมืองจันทบุรี มีอาชีพค้าขาย มีพี่น้องร่วมสายโลหิตด้วยกัน ๗ คน ส่วนอีกคนหนึ่งเป็นลูกเลี้ยงที่โยมพ่อโยมแม่นำมาเลี้ยง เป็นประดู่พี่สาวคนโต เพราะในครอบครัวทุกๆ คนมีความรู้สึกว่าเป็นพี่สาวคนโตจริงๆ ถ้าจะนับพี่คนใหญ่คนโตเข้าไปด้วยก็เป็น ๘ คน

สำหรับเราเอง เกิดวันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๔ ที่บ้านคลองน้ำเค็ม ตำบลคลองน้ำเค็ม อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ตรงกับวันอังคาร เดือน ๗ ขึ้น ๖ ค่ำ ปีมะโรง เป็นบุตรคนที่ ๔ มีพี่น้อง ๗ คน และพี่น้องธรรมที่พวกเราทุกคนรักอีก ๑ คน รวมเป็น ๘ คนมีลำดับดังนี้

๑. นางพิมพ์ โพธิกิจ (พี่บุญธรรม)

๒. นางสุด แซ่ตัน (เสียชีวิต)

โยมบิดาและโยมมารดา
ของหลวงปู่เจี๊ยะ

๓. นายสง่า โพธิกิจ (เสียชีวิต)
๔. นางสาวละออ โพธิกิจ (เสียชีวิต)
๕. ตัวเราเอง (หลวงปู่เจี๊ยะ)
๖. นางสาวละมุน โพธิกิจ เป็นข้าราชการครู (เสียชีวิต)
๗. นางลักขณา (บัว) เกิดในมงคล
๘. นายสมบัติ โพธิกิจ

ตอนนี้ยังมีชีวิตอยู่ ๓ คน บ้านหลังที่อยู่เลขที่ ๘๒ หมู่ ๗ บ้านหนองบัว ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี อยู่ติดถนน สภาพบ้านที่อยู่ปัจจุบันนี้ ก็ไม่ต่างจากเมื่อก่อนมากนัก แต่มีการซ่อมแซมหลังคาใหม่บ้าง แต่โครงสร้างบ้านทั้งหมดยังเหมือนเดิม ประตูเป็นไม้สักเลื่อนเปิดปิดได้ เป็นประตูบานสมัยเก่าหาดยากนัก พื้นบ้านแต่เดิมเป็นไม้ ภายหลังซ่อมแซมใหม่ทำเป็นปูน ตู้กระจกของเก่ายังอยู่เหมือนเดิม โองสียะเป็นของเก่าโบราณยังถูกเก็บไว้เป็นอย่างดี ด้านหลังบ้านเป็นคลองน้ำใหญ่ เป็นทางออกไปสู่ทะเล มองไปรอบๆ จะเห็นเรือจอดเป็นทิวแถว ดูดีสะอาดตา ท่าเรือที่เราเคยจอดเรือยังมีเสาไม้ใหญ่ๆ อันเป็นจุดสังเกตได้ง่าย ที่บ้านไม่ได้ไปมานานแล้ว เรือทั้ง ๒ ลำที่เราเคยใช้เห็นว่าเขาขายกันไปแล้ว

เป็นเด็กกลัวกะปิ

ตอนเด็กๆ กลัวกะปิเป็นที่สุด เพราะมันเหม็น เวลาจะตามพี่ชายไปที่ไหนๆ เขาไม่อยากให้เราไปด้วย เขาก็จะบอกด้วยถ้อยคำอันน่ากลัวว่า “ไอ้เจี๊ยะ...มึงไม่ต้องมา ถ้ามาเดี๋ยวจะเอากะปิเขี่ยหัวมึง เท่านั้นแหละเราร้องให้วิ่งกลับบ้านแทบตาย” (หัวเราะ)

เรื่องอาหารการกิน เป็นคนที่กินยากตั้งแต่วัยเด็ก อาหารอันใดที่มีมันหมูติดมาหลายๆ เมื่อเราเห็นเราจะร้องให้ชักดิ้นชักงอไม่ยอมกิน เป็นคนจองหองเรื่องกิน ถ้าไม่พอใจเตะทิ้งไปเลย เรื่องการกินจึงเป็นคนกินยากมาตั้งแต่วัยเด็ก เพราะฐานะทางบ้านดี

แม้แต่ทุกวันนี้เรายังไม่กล้ากินมันเลย กะปินะ มันมีส่วนผสมคล้ายๆ หัวกุ้งเราแพ้ แผลง เราเคยกินเข้าไปนี้แสบทวารหมดเลย ฉันเข้าไปมันเหมือนมาแทงทวาร ก็เลยไม่ฉันเลย แม้จนกระทั่งทุกวันนี้ก็ไม่ฉัน แผลงอาหารหลายอย่าง ปลากระเบน ปลาสวาย ปลาไหล อาหารจากปลาเหล่านี้กินไม่ได้หมด ผักผลไม้ประเภทแตง เห็ด ผงชูรสก็กินไม่ได้ ไปอยู่กับท่านพระอาจารย์มันจึงลำบากเป็นที่สุดเพราะเป็นคนกินยาก

บ้านเก่าของหลวงปู่เจี๊ยะที่
หนองบัว จังหวัดจันทบุรี

ยอมหักแต่ไม่ยอมงอ

ในวัยหนุ่มทำมาค้าขาย ขายเงาะ ขายทุเรียน ขายมังคุด นิสัยออกจะติดทางนักเลง เป็นคนจริงจังในหน้าที่การงาน ไม่เกรง พุดจาโฮกฮาก ไม่กลัวคน ตันตระกูลเป็นคนตรงไปตรงมา ไม่ชอบโกหก จึงเป็นมรดกทางอุปนิสัยติดต่อกันมาเรื่อย ๆ จนถึงผู้เป็นลูกหลาน เราเป็นคนทำอะไรต้องทำให้ได้ตั้งใจ เวลาไปบรรทุกผลไม้ที่ทำแฉลบ เรือลำไหนมันขึ้นฝั่งไม่ได้ เรือเขาขึ้นไม่ได้ทั้งหมด แต่สำหรับเรือเราต้องขึ้นได้ คือเอาขึ้นจนได้ เราเป็นคนแข็งแรง รู้ทุกรูปแบบ เป็นคนจริงจัง ยอมหักแต่ไม่ยอมงอ เป็นคนซุกซนแต่ไม่เคยซุกซนเรื่องผู้หญิงและไม่เคยยอมแพ้ใครในหน้าที่การงานทั้งปวง

สมัยยังหนุ่มแน่น เราไม่เคยคิดถึงเรื่องบาปบุญคุณโทษอะไร มุ่งแต่ทำงานอย่างเดียว แม้แต่คำว่า **นโม ตสสุ** ยังว่าไม่จบ แม้บางครั้งไปวัดได้ยินพระท่านเทศน์ว่า ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ อายตนะภายในภายนอก เช่น ตาเห็นรูปอย่างนี้เป็นต้น ฟังแล้วไม่เคยรู้เรื่องอะไรเลย บางทียังคิดเลยว่า ท่านพูดเรื่องอะไร ไม่รู้เรื่อง ฟังแล้วไม่เห็นเข้าใจ พอตอนหลังมาบวชถึงได้ทราบว่า “อันนี้เป็นธรรมะที่ปมอินทรีย์เป็นสำคัญ”

เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการค้าขาย

ความเป็นอยู่ที่บ้านตอนเราเป็นเด็ก ที่บ้านค้าขายของเบ็ดเตล็ดในบ้านข้าวสาร น้ำตาล ของกระจุกกระจิก ค้าผลไม้ เราเองแหละเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการค้าขาย นอกจากการค้าที่บ้านแล้วยังนำไปขายที่ทำแหลบ

การค้าขายสมัยที่เรายังเป็นฆราวาสอยู่นั้น โดยส่วนมากค้าผลไม้พื้นเมืองของเมืองจันทร์ โดยผลไม้เหล่านั้นมีชาวบ้านหาบมาส่งที่บ้าน ซื้อแล้วก็นำมาบรรจุใส่ลังไม้จำฉา บรรทุกลงเรือล่องเลียบคลองด้านหลังบ้านออกทะเลไปขายที่ทำแหลบ เวลาหน้าปลาาก็ไปจับปลา

หลังจากเราเรียนจบ ป.๔ ที่ตำบลหนองบัวแล้วก็ช่วยพ่อแม่ค้าขาย ส่งผลไม้เข้ากรุงเทพฯ ส่งทุเรียนกวน คือรับซื้อเขามาแล้วก็นำไปขายต่อ ไปส่งถึง

บริเวณบ้านมีโอ่งน้ำของ
เก๋าดั้งเดิม ที่ยังคงเก็บ
รักษาไว้
หลังบ้านมีคลองใหญ่อยู่
ติดทะเล

ประเทศมาเลเซีย ปีนั้นซื้อไ้วบาน (มาก) ซื้อไ้วตั้ง ๘๐๐ ปีบ เต็มบ้านไปหมดขนาดบ้านหลังใหญ่ๆ การเก็บรักษากียากเพราะสมัยนั้นมันยังไม่มีวิธีบัดกรี เก็บไ้วนานจะมีแบคทีเรีย (เชื้อรา) ถ้าจะเก็บไ้วนานต้องอัดให้แน่น ให้แข็ง ให้ดี เอากระดาษอ่อนๆ ปิด ถ้าตรงไหนมีราต้องค่อยๆ เชือนออก ปีนั้นซื้อไ้วตั้ง ๘๐๐-๙๐๐ ปีบ กิโลกรัมละสิบกว่าบาท ปีบหนึ่งก็ประมาณ ๒๐ กิโลกรัม ครอบครัวของเราฐานะดีที่สุดในหมู่บ้านนั้น ที่ทางเราไม่ค่อยมีมากเท่าไรเพราะเรามีพ่อเป็นคนจีน นำไปขายมาเลเซียโลหนึ่ง (๑ กิโลกรัม) รู้สึกว่า ๒๘ บาท ใส่เรือไปขายที่มาเลเซีย ทำปีละครั้ง พ่อหมดฤดูทุเรียน ก็ลีข้าวขายหน้าบ้าน ต้องนำออกไปลีที่โรงสีใหญ่ ปีหนึ่งๆ ก็ทำอยู่อย่างนี้เป็นอาชีพ คำขายประจำครอบครัว

ข้าวปีหนึ่งๆ ก็ได้มาก คนที่ไม่มีเงินทางบางละแวก เสียดงาม จะมาขอเงินที่บ้าน โดยนำข้าวมาแลกกับเงินจะนั้นที่บ้านจึงมีการออกเงินให้คนกู้บ้าง ตอนนั้นอายุประมาณ ๑๕ ปี มีคนมากู้เงินที่บ้าน เจ้าละ ๑๐๐, ๒๐๐, ๓๐๐, ๒,๐๐๐, ๓,๐๐๐

ตำบลหนองบัวบ้านที่เราอยู่นี้ สมัยก่อนเป็นตำบลที่เจริญที่สุดในจังหวัดจันทบุรี ผลหมากรากไม้มากจริง ๆ หน่าทุเรียน เงาะ มังคุด ลงสาด กินไม่หวาดไม่ไหว ร่วงหล่นสาดเซมากจนกินไม่หวาดไม่ไหว แต่เวลาหน้าแล้งก็อดหน่อย

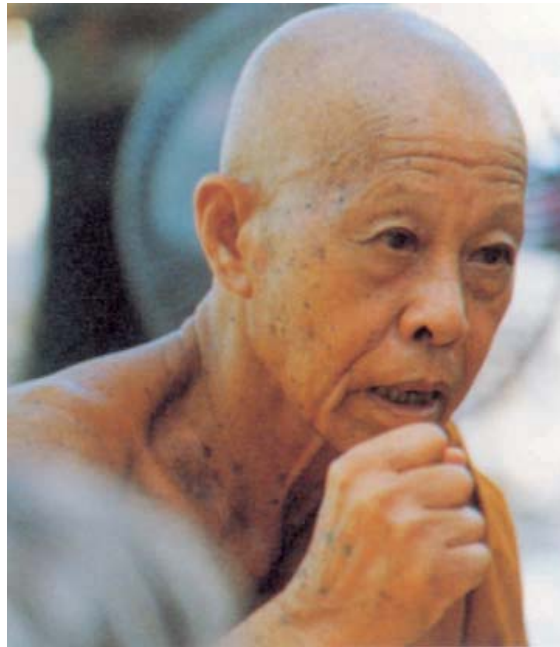
ต๋อยปากเจ็ก

เรานี้ว่ายน้ำเก่งเป็นที่สุด...ที่บ้านติดกับคลองน้ำ ติดกับทะเล ที่บ้านมีทะเล เวลาขึ้นมองไปไหนมีแต่น้ำเต็มไปหมด อยู่กับน้ำว่ายน้ำไม่เก่งก็ตายละสิ

ตอนนั้นไปเอาของขึ้นเรือ... ต๋อยเจ็กตัวเบ้อเร่อ ตานี้แทบแตก หมดน้ำมันหนัก (ท่านกำหมัดขึ้นให้ดู) หลับคาที่เลย นับสิบนี้ไม่ลุกเลย คว่าลงไปเลยทันที สลบแน่นอน ฮี ฮี...

หมดน้ำมันแรง อันตราย...ไม่ได้! เจ็กตัวเบ้อเร่อ ชกทีเดียวนี่ตาแทบแตก คว่าลงไปเลยทีเดียว กำลังจะขึ้นผลไม้มัน ของเราแข่งเล็กๆ อย่างนี้ ของมันมาแข่งใหญ่ ไ้อ้ท่า...ทับเกลี้ยงหมด ตะโกนบอกมันว่า “มึงอย่าซ้อん ถ้าซ้อんข้าชกนะ” มันไม่ฟัง ทับของเราเสียแบน ทับแบนปั๊บก็สอยตูม หงายคว่ำไปเลย ตำรวจมาถึงพอดี (หัวเราะ) ตอนนั้นเวลาเที่ยงแล้ว จะตีกันตาย

ตำรวจมันมา มันโกรธมาก หว่าเราชกลูกน้องมัน ก็มันเข้าเรือไม่เป็น เพราะผลไม้ต้องเอาขึ้นปากกระวาง ถ้าเราชกต้องลงในกระวาง ก็ต้องเอาปากกระวางออกหมดจึงขึ้น ของเราแข่งหนึ่งขาย ๕ บาท บางทีเหลือ ๖ สลึง บางทีเหลือ ๓ สลึง มันผิดกันเราต้องสู้

เจ้านายของไอ้เจ็กเป็นเพื่อนกับโยมแม่ โยมแม่ก็มาต่อว่า “ทำไมจึงไปรุนแรงกับเขา...ลูก”

เราก็ตัดเสียงดังลั่นทันทีว่า “ทำไม... ทำไม...แม่เชื่อคนอื่นหรือ? ถ้าอย่างนั้นผมไม่ทำ เลิก!... จะยอมให้เขาข่มเหงหรือ เขาทับของเราเสียหาย แล้วแม่จะว่ายังไง แข่งมันตั้งหลายบาทนี่” โยมแม่ก็ต้องยอม เรารู้ว่ามีเหตุผล เรารู้ของเราถูก เขามาข่มเหงเราก่อน เราเป็นเด็กไม่ใช่มันจะแก่นเกินไประยะ เรามันชน คนกลัวหมด ตือชนมาก ยอมให้เขาข่มเหงอยู่อย่างนี้ก็ตายสิ

เที่ยวหลังมันมากัน ๓-๔ คน เราไป ๑๐ กว่าคน มันก็เข้าเรือ อย่างวุ่น มันเข้าไม่เป็น เราก็ตะแยงเลย เราเข้าลำที่หนึ่งเลย มันหาว่าเราโกง เราก็ตะลากลักแจวมา ได้อันยาวเบือเรอ มึงเข้ามาสิ วันนั้นถ้ามันเข้ามาเราตีตาย ไม่ตรงกลางโตตั้งขนาดนี้ (ขนาดขวดโค้กจิตร) ยาวตั้งเมตรกว่า ถ้ามันเข้ามาก็ตุมคาที่เลย หน้าตานี้จะต้องแหกหัก ถ้าเอาแขนขวานี้หักหมด ตีตายเลยวันนั้น ไม่ได้บวชหรือกโດດໝີໂລຍໝີໂລຍวันนั้น แต่ตีมันไม่กล้าเข้ามา

วันหลังมันไปชกเด็กแถวบ้านเราสลบเลย “มึง!..ถ้ามึงชกถูกละมึง...ในโลกนี้มึงไม่มีที่อยู่แน่ มึงต้องถูกล่า” เรามีเจ้านายดี มีปืนสั้นปืนอะไรหมด ถ้าไปขอยืมมากะบอกต้องให้ เพราะเราไปสืข่าวกับแก เป็นเพื่อนกับพี่ชาย เรื่องชกชนนะ...ชน...เราชน แต่ดื้ออย่างไม่ชนเรื่องผู้หญิง ไม่มีเลย เป็นหนุ่มมาไม่มี ไม่ชนเรื่องผู้หญิงเลย รักเดียวใจเดียวตลอด รักแบ่ง... นี่แหละนิสัยตอนเป็นฆราวาสมันเป็นอย่างนั้น ตอนนั้นยังไม่รู้เรื่องธรรม เรื่องความดี เรื่องประมาทอะไร ทำอะไรก็ไม่ค่อยคิดให้รอบคอบ ตอนหลังเข้ามาบวชไปอยู่กับท่านพระอาจารย์มั่นท่านสอนว่า “ให้ไตร่ตรองในหน้าที่การงานทั้งมวล เวลาทำการงานอะไร จงอย่ารีบด่วนในการที่ควรจะช้า จงอย่ามัวชักช้าในการที่ควรรีบด่วน เพราะถ้าเราปฏิบัติไม่รอบคอบเช่นนี้ เราผู้ทำอะไรโง่ ๆ งุ่มง่ามแบบนี้มักจะประสบทุกข์” ท่านพูดให้ฟังเราก็จำเอา

รักน้องแป้ง

พูดถึงเรื่องรัก...เป็นคนรักเดียว...รักแป้งคนเดียว ตอนเป็นฆราวาสนั้นหน้าบ้านมีถังอยู่ลูกหนึ่ง เราก็จะไปนั่งที่ถังนั้น ตอนเย็นๆ แป้ง (คนรัก) เดินมาเราก็เห็นแล้ว ก็มานั่งคุยกัน เพราะบ้านเรากับบ้านเขาก็อยู่ไม่ห่างกัน บางทีก็ไปคุยอยู่บ้านเขา บางครั้งในตอนกลางคืนก็นัดไปคุยกันที่ร้านตัดผมของคนชื่อรา

พอได้เวลาอาบน้ำที่บ่อในป่า ก็ชวนกันไปอาบน้ำ ก็เดินคุยกันไป สถานที่อาบน้ำต้องเดินเข้าไปในป่าหน่อย เป็นบ่อน้ำจืดที่เขาขุดไว้ เดินเข้าไปหน่อยใจมันก็คิดอยากกอด เราก็กอดมันซะเลย มันร้องใหญ่ ทำท่าจะวิ่งหนี เราก็กอดมันไว้แน่น กำลังมันสู้เราไม่ได้

เมื่อท่านเล่ามาถึงตอนนี้มีลูกศิษย์คนหนึ่งพูดแทรกขึ้นว่า “อย่างนี้เขาก็เรียกว่าปล้ำสาวชิบู แล้วบู่ได้เขาเป็นเมียไหม?”

“ถึงมันนอนแบะทำให้ ก็ไม่มีปัญหาคะเอา ถ้าเอาเดียวก็ไม่ได้บวช กอดมันยังไม่กล้าจับนมมันเลย คบกันมาตั้งนานไม่เคยได้หอมแก้มมันซักที... เสียเวลาคบอะ!” พูดแล้วท่านก็หัวเราะ ดูเหมือนจะอายๆ เหมือนกัน

“เราแก้มันเล่นๆ ไปอย่างนั้นแหละ เราไม่เอาเปรียบผู้หญิงหรอก” ท่านพูดตบท้ายหัวนๆ

เรื่องรักแป้งนี้เคยให้สัญญากันไปด้วยนะว่า **“แป้ง... เราจะบวชเพียงพรรษาเดียวให้แม่เท่านั้นนะ หลังจากนั้นเราจะสึกมาแต่งงานกัน”** พอเข้าไปบวชแรกๆ ก็คิดถึงมันอยู่เหมือนกัน

ในเวลาต่อมา เกิดภาวาติจ้องดูมันด้วยการพิจารณาสุกะว่าร่างกายเป็นสิ่งที่โสโครก ไม่สวยงาม เป็นที่น่ารังเกียจ มีหนังและเลือดเป็นเครื่องฉาบทาไว้ พิจารณาดูแม้กระทั่งของลับเพราะพิจารณาอย่างอื่นได้หมด แต่มันมาติดตรงนี้จึงต้องพิจารณาตรงนี้ จิตมันก็ลง ก่อนบวชหลงมากอยู่เหมือนกัน แม้เข้ามาบวชช่วงแรกๆ ก็อาลัยอารมณ์อยู่เรื่อยๆ ไปบิณฑบาตเห็นหน้า ใจมันก็ยังคงคิดๆ แต่หลังจากจิตมันลงได้อย่างนั้น ไปบิณฑบาตเจอก็บอกมันเลยว่า

“แป้งเอ๊ย...เราไม่สึกแล้วนะ” จริง ๆ แล้วถ้าจะพูดกันชัด ๆ ต้องพูดว่า **“แป้งเอ๊ย...เราไม่โง่แล้วนะ ไม่ไปเป็นขี้ขาราคะตณหาของใครอีกแล้ว”** ถ้าพูดอย่างนั้น กลัวเขาจะเสียใจ

เรื่องผู้หญิงพระพุทธเจ้าท่านตรัสสอนไว้หลายแง่มุม ท่านเปรียบได้นำฟังเป็นคติได้ดีมาก **“ผู้หญิงในโลกนี้ก็เปรียบเหมือนน้ำ ทางเดิน ร้านขายเครื่องดื่ม สภาและบ่อน้ำ ใจนางไม่มีขอบเขต”** ส่วนมากผู้หญิงเป็นอย่างนี้ แต่ไม่ได้หมายความว่าเป็นอย่างนั้นทุกคน

ทำน้ำหลังบ้านเป็นคลองติดทะเล

ต่อมาเขาก็แต่งงานกับหนุ่มเขาสมิง เห็นว่าตอนหลังย้ายมาอยู่ท่ามาหากินอยู่ที่สามโคก แล้วจึงมาตายอยู่แถวๆ สามโคกนี่แหละ นั่นเห็นไหมเขาไม่ได้อันใดเลย ซึ่งอันนี้แต่ก่อนเป็นสิ่งที่เรารัก ชีวิตที่ไม่ได้พบกัลยาณมิตรมันก็ตายไปเปล่าอย่างนั้น แต่อันนี้เราจะไปพูดกับคนอื่นไม่ได้ บางที่เขาไม่เข้าใจ เพราะเขาไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องอรรถธรรม พระพุทธเจ้าท่านตรัสสอนไว้ถูกต้องที่สุดว่า

“ผู้ใดขี้กามราคะตัณหา อันเป็นเหมือนเปือกตมไปได้ ขยี้หนาม คือกามราคะตัณหาไปเสียได้ ผู้นั้นนับได้ว่าเป็นผู้หมดโมหะ ไม่สะทกสะท้านในนิรนา สรรเสริญ ทุกข์หรือสุข ถ้าใครปฏิบัติได้มันก็เป็นอย่างนั้น” คำว่า **“หนาม”** ท่านหมายถึงสิ่งที่เสียดแทงจิตใจให้ตกต่ำ

ฐานะทางบ้าน

เรื่องฐานะทางบ้านของเราในสมัยนั้น ครอบครัวเราฐานะดีที่สุดในหมู่บ้าน ที่บ้านมีทองเป็นรูปเต่าและรูปอื่นๆ แยะ มีทองเป็นกระบุงที่บ้าน มีคนจ้างองจ่านำเอาไว้ แม่คืนเขาไปหมดไม่โกงใคร เรื่องคดโกงแม่ไม่เคยมี แต่คนที่ติดหนี้แม่เคยโกงแม่ เช่น เราจะไปยืมเอาควาย มันก็เอาแก้วนี้มาตำให้ละเอียดผสมคลุกกับเหล้าเอาไปปะปนกับหญ้าให้ควายกินเข้าไป กระเพาะของควายมันก็เป็นเม็ด เมื่อมันไม่ย่อย เศษแก้วแทงกระเพาะมันก็ตาย เราไปเอามาก็ขาดทุน คือเขาแกล้งเรา ควายมันกินเข้าไปมาก ๆ ก็เข้าไปแทงลำไส้ เราเอาควายมาประมาณ ๒-๓ อาทิตย์ก็ตาย ควายที่ยึดมานั้นก็ทำให้เราขาดทุน บางที่ยึดมามีคนมาขอก็ให้เขาไป เพราะโยมแม่ใจบุญมาก

สมัยโบราณเขานิยมเอาทองแขวนตามคอ ตามแขนตามขา ทองเหล่านี้เป็นลิบๆ กระบุง พอเวลาทองขึ้นราคาเขาก็มาไถ่คืน แม่ยกให้หมด แม่บอกว่า “กูไม่เอาของเขาหรอกมันบาปกรรม การโกงเขาเป็นบาป” โยมแม่เป็นคนใจบุญ โยมแม่มีท่านลุงฮ็อก กับท่านลุงเหยเป็นคนสอน ลุงฮ็อกกับลุงเหยท่านไปบวชเป็นพระ เวลาแม่ไปวัดทำบุญท่านก็จะสอนแม่เป็นประจำว่า “อ๊ะเฟอเอ๊ย...เวลาถึงไปค้าขายมึงอย่าไปโกงเขานะ สมบัติเหล่านี้ได้มาแล้วตายแล้วเอ็งก็เอาไปไม่ได้หรอก มีแต่จะพาเอ็งไปตกนรก” โยมแม่ก็จำไว้ แม่ของเราชอบทำบุญอยู่เรื่อย ๆ แต่เราตอนนั้นเป็นหนุ่มไม่ค่อยไปหรอก นอกจากว่าเขาชวนไปก็ไป

เวลายาย (โยมกิม ยายของหลวงปู่) ไปทำสังฆทานที่วัดในวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันวิสาขะมาฆะหรือวันจะเข้าพรรษา ไปเลี้ยงข้าวต้มตามวัดต่างๆ ไปเลี้ยงคนที่มาวัด สมัยนี้เขาเรียกว่าไปตั้งโรงทาน ต้องไปค้างคืนที่วัด นำข้าวสารไปหุงต้ม ต้มข้าวต้ม ตอนนั้นเราอายุราว ๆ ๑๕ ปี

“ครูเจี๊ยะบอระเพ็ด”

เมื่อจบป.๔ แล้ว ครูชื่อหงวนหลินที่เป็นคนสอนก็จะให้ไปเป็นครูเหมือนกัน จะให้ค่าจ้างเดือนละ ๓ บาท เราไม่เอาหรอก แม่ก็มาถามอยากให้เราไปเป็นครู เราบอว่ายังไงก็ไม่เอา เราไปหาบทเรียนมาขายเพียง ๒ เทียบก็ได้แล้ว ๓ บาท เพราะหาบทเดียวหนึ่งได้เที่ยวละ ๖ สลึง แล้วจะไปเอา ๓ บาทยังงัย เราฐานะดีอี... เราบอกว่าไม่เอาหรอก การเล่าเรียนก็เรียนหนังสือพอใช้ได้ไม่เก่งนักหรอก ตอน

โรงเรียนวัดหนองบัว
ที่หลวงปู่เรียนและสอน
หนังสือเด็ก

ที่เขาจะให้มาเป็นครูอายุก็ราว ๑๕ ปี นี่แหละ

ตอนนั้นแม่ก็รับจ้างอยากให้เป็นครูเพราะเป็นอาชีพที่มีเกียรติ เราก็ไปช่วยสอนอยู่ ๑๐ วัน เด็กๆ มันดื้อมาก เรารำคาญมาก พูดก็ไม่ฟัง เอาใจยาก ก็คิดว่าเอ๊ะ!...ทำไมยังงั้นจะปราบไฉฉะเด็กพวกนี้ได้ คิดไปคิดมาสิ่งปราบความซำซุกซน คงไม่มีอะไรเกินบอระเพ็ด เพราะบอระเพ็ดมันขม เวลาอยาก让孩子หย่านม เขาบอระเพ็ดนี้แหละทานนมแม่ให้เด็กดูดกิน เวลามันขมมันก็ไม่อยาก กินนมอีก

วันหลังมาสอนก็นำเอาบอระเพ็ดมาด้วย เด็กคนไหนมันซุกซนมากๆ เอานี้แหละยัดปาก ใครบอกไม่ฟังเอานี้แหละให้กิน สรุปลก็คือ ถ้าใครไม่เชื่อฟังครูเจียะคนนั้นต้องโดนเอาบอระเพ็ดยัดปาก บอระเพ็ดมันขม เด็กก็ไม่กล้าซุกซน เจียบดีอยู่ในระเบียบเหมือนผ้าพับไว้

แต่ที่นี้เมื่อมันกลับบ้าน มันขมบอระเพ็ด มันคงกินข้าวไม่อร่อย ก็ชมปากฮิ มันก็ฟ้องพ่อแม่มันว่า “ครูเจียะเอาบอระเพ็ดยัดปาก กินข้าวไม่อร่อย” เท่านั้นแหละเป็นเรื่องเลย แม่มันมาฟ้องที่โรงเรียน มีเรื่องมีราว

“กินบอระเพ็ดเพียงแค่นั้น มันจะตายหาอะไรกัน เด็กมันซุกซนคุยเก่ง” (หลวงปู่พุดจบ ก็หัวเราะแบบสบาย ๆ ของท่าน) เราก็พูดของเราไปตรง ๆ อย่างนี้ แต่พ่อแม่เด็กเขาไม่ชอบ

สมัยเป็นเด็กมีเพื่อนฝูงก็ทะเลาะเบาะแว้งกันตามประสาเด็ก ๆ บางทีก็รักกัน บางทีก็ชังกัน เป็นไปตามธรรมชาติที่ไม่ค่อยอยู่ปกติสุข ส่วนเรื่องบุญเรื่องบาปยังไม่ได้คิดใคร่ครวญอะไรมากนัก แต่เชื่อว่าบาปมี บุญมี นรกมี สวรรค์มี พรหมโลกมี พระนิพพานมี ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ตามที่พ่อแม่สั่งสอน แต่ความเชื่อนั้นก็จะเป็นไปตามประเพณีที่สืบทอดกันมา เชื่อสืบ ๆ กันมา ไม่ได้เชื่อเพราะรู้จักเห็นจริงตามเหตุผลแต่อย่างใด

คำสอนยาย

“พวกเราเป็นพุทธมามกะ” หลวงปู่ชี้มาทางพวกเราทั้งหลาย ที่นั่งฟังประวัติที่ท่านเล่าอยู่ “ต้องมีคุณพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มาอยู่ที่หัวใจเรา ไปถูกอะไรมาก็แคล้วคลาด”

ไปค้าขายคราวนั้นโยม (พ่อ-แม่) ให้ไปซื้อกระดานโลงที่เกาะช้าง จังหวัดตราด ไปกับก๋งแก่ ๆ พอดีเกิดพายุใหญ่มา เราก็กางใบ พอกางใบปั๊บเรือก็พัดหันหัวเกยตลิ่งเลย ถ้าไม่เกยตลิ่งตะบันก็แตกหมด คลื่นมันใหญ่ ลมจัด ตรงนั้น ลมจัดคลื่นกระหน่ำใหญ่ ก่อนไปยายสอนให้ภาวนานี้กว่า **“พุทัง ธัมมัง สังฆัง”** อานุภาพแห่งรัตนะเหล่านี้จะช่วยเราได้

พอไปก็เกิดพายุลมแรง คลื่นใหญ่กระหน่ำโครม ๆ ครืน ๆ มองดูลมดูคลื่นใหญ่ขนาดนี้ เสี่ยงลมดัง วู้ด! วู้ด! หมุนทะลวง ๆ จะตายแล้วนี่อะไรไม่ออก ก็พอดีก่อนมายายสอนให้ภาวนาว่า “พุทัง ธัมมัง สังฆัง” ก็น้อมเอาอันนั้นมาบริกรรมในใจ ใจมันจ่ออยู่กับคำบริกรรมนั้น ไม่กลัวตาย พอว่าสักเดียวเดียวลมหยุด หยุดอย่างน่าอัศจรรย์

โยมกิม ยายของหลวงปู่

ที่หลังไปอยู่กับท่านพระอาจารย์มัน ไปเล่าให้ท่านฟังว่า

“ครูบาจารย์ผมไปค้าทางเรือ ไปซื้อไม้มาทำโลง แล้วพายุมาจัด ผมก็ว่า “พุทธัง ธัมมัง สังฆัง” ชักเดียวลมก็หยุด”

“เฮ้! ก็มันเป็นของดีนี่ ของดีก็ต้องหยุดชั” ท่านพระอาจารย์ท่านก็ว่าอย่างนั้นเลย

ฉะนั้นเราไปที่ไหนมีอันตราย ก็ต้องนึกถึง “พุทธัง ธัมมัง สังฆัง” พุทธัง แคล้วคลาด ธัมมังแคล้วคลาด สังฆังแคล้วคลาด นะโมพุทธานะ นะมะอะอุ

สมัยเป็นหนุ่มทำมาค้าขายสนุกได้เงินเยอะ เราเกิดมาก็เหมือนโลกที่เขาเกิดกันคือโดยส่วนมากไม่สนใจธรรมะ เห็นธรรมะเป็นเรื่องไม่จำเป็นอะไร สนใจแต่เรื่องทำมาหากิน ทำยังไงจะได้เงินมากๆ จะได้มีคนนับถือ ไม่อายเขา ส่วนเรื่องธรรมะเป็นความพอเพียงที่มีเหตุผล ที่บางอย่างชาวโลกเขาก็ไม่ค่อยยอมรับกัน ถ้าเราละจากสิ่งเหล่านั้นไม่ได้ เราก็ไม่มีโอกาสหาชีวิตใหม่ที่พิเศษมากกว่า อันนี้มันอยู่ที่วาสนาด้วยนะ

เป็นกำลังของทางบ้าน

...เราช่วยบิดามารดาประกอบสัมมาอาชีพ...เป็นกำลังสำคัญของทางบ้าน ทุกๆ วันต้องไปสี่ข้าว หมดหน้าข้าวก็ทำทุเรียน เป็นอย่างนี้อยู่เป็นประจำทุกปี ตอนเด็กๆ ร่างกายแข็งแรงมาก หาบทุเรียนกว่นข้างละปีป รวมน้ำหนัก ๕๐-๖๐ กิโลกรัม หาบเดินประมาณ ๔๐-๕๐ กิโลเมตร ไม่เจ็บป่วย ไม่กินเหล้าเมายา การพนันเอาบ้าง เช่นเล่นบิลเลียด บันเปาะ เล่นไพ่ปอก ไพ่จีน ไพ่ฟอง เสียพนันที่ก็ ๑๐๐, ๒๐๐, ๓๐๐

ตอนหนุ่มๆ ใหญ่ๆ ใครไม่กล้าตี เราตีเสด็จ (ตาย) หมด งูหลามมากินไก่เรา ฟาดแมงมันตายท่า เกลี้ยง! เราไม่เคยโดนงูกัดเลย ตอนนั้นที่ทำอย่างนั้นเพราะยังไม่มีใครสอนเรื่องบาปบุญคุณโทษอะไร

ก่อนบวชถูกสบประมาท

ก่อนบวชชอบเลี้ยงปลากัดกับ (ไอ้) สมบัติผู้เป็นน้องชาย เวลาเข้าวัดเตรียม ตัวเข้านาคก็มีเพื่อน คือไอ้ฮอดเข้าคู่กัน ถึงวันก็จะบวชพร้อมกันเป็นนาคคู่ พ่อแม่ก็นำเข้าไปฝากกับ ท่านอาจารย์มา จิรบุญโอบ ตอนจะบวชใครๆ เขาก็พูดไว้ว่า

“ไอ้เจี๊ยะนี่...มันบวชไม่ได้หรอก ถึงบวชได้ก็คงไม่พ้นที่จะสึกกลางพรรษา ส่วนไอ้ฮอดมันเป็นคนเรียบร้อย คงจะบวชได้นานอยู่หรอก” แต่ที่ไหนได้ไอ้ฮอด บวชได้ไม่กี่วันก็สึก อย่างนี้แหละ คนมันก็ชอบมองแต่อย่างนี้แหละ

เกาะช้างที่หลวงปู่เจี๊ยะล่อง
เรือใบไปซื้อกระดานโง่

หลวงปู่เล่าถึงตอนนี้ท่านแสดงถึงความสนุกในวัยเด็กของท่าน **“ก็ใครเขาจะเชื่อ เรามันดื้อยังกะลิง เป็นตัวแสบประจำหมู่บ้าน”** ท่านพูดแล้วก็หัวเราะพร้อมกับจับหูหรือออกมาสูบแบบมวนต่อมวน โดยไม่สนใจใยดีในสายตาที่จ้องมอง “หมอเขาไม่ห้ามหรือปู่ หลวงปู่ก็ไม่ค่อยสบาย”

“หมอเขาก็ห้ามเหมือนกัน หมอมันห้ามเราได้เพราะหมอมันไม่สูบ ส่วนหมอคนที่มันสูบมันก็ไม่ค่อยห้ามเรา คนที่ไม่สูบบุหรี่ตายก่อนเราก็มียะอะ นี่ ๘๐ กว่าแล้วยังไม่เห็นตาย เลิกตอนนี้ก็เสียเชิงละสิ หมอเขาก็พูดถูก แต่เดือนเข้าไปหน่อยจะเข้าโลงแล้วค่อยมาเตือน” ท่านพูดพร้อม ๆ กับการหัวเราะอย่างขบขัน

“ก็สมัยก่อนเขานิยมกันว่าเป็นเรื่องดีดี สูบไม่เป็นยังต้องหัดให้เป็น แต่มาสมัยปัจจุบันนี้มันเป็นเรื่องเสียหาย ความนิยมมันขึ้นอยู่กับยุคสมัยและความนิยมชมชอบ ถ้าเขานิยมสิ่งใดเขาก็ว่าสิ่งนั้นดี เหมือนสมัยปัจจุบันนี้เขานิยมแต่งตัวโป๊ ๆ หรือนิยมใช้สิ่งของหรูหราสุรุ่ยสุร่ายเกินตัว คนเขาก็ไม่เห็นว่ามันเสียหาย แม้แต่สามีภรรยายังชื่นชอบกัน ไม่เห็นว่าเป็นเรื่องเสียหายหรืออันตราย การแต่งตัวโป๊อันตรายหรืออาจจะตายง่ายกว่าการสูบบุหรี่เสียอีก แต่ชาวโลกเขานิยมจึงเหมือนไม่มีพิษมีภัย การสูบบุหรี่ก็เช่นกัน เราสูบมาตั้งแต่ ๖๐ กว่าปีคืบหลัง มันเป็นความเคยชินมากกว่าติด คนทุกวันนี้มันไม่ติดบุหรี่หรือเพราะมันมีอย่างอื่นให้ติดอันตรายมากกว่าบุหรี่เป็นไหน ๆ” ท่านกล่าวพร้อมกับหัวเราะในเรื่องโลกธรรมอันเป็นกิริยาสอนเราได้อีกทางหนึ่งที่มักคิดในแง่มุมเดียว

ฉายาก่อนบวช “ไอ้ตัวแสบ”

พุทธศาสนา ศาสนธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้านั้น เป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุดในโลก ไม่มีสิ่งใดที่จะเปรียบเทียบกับในบรรดาศาสนาทั่วสากลโลกนี้แล้ว จะเอามาเปรียบเทียบกับไม่ได้เลย ผิดกันไกลราวฟ้ากับดิน ทำไม่ถึงว่าเช่นนั้น

เรานี่...เป็นคนชนที่สุด เก่ง ดื้อ พ่อแม่พอมันจะกิน ฐานะดีอยู่ แต่ไม่ได้เคยสนใจในเรื่องธรรมะเลย มัวแต่เที่ยวซุกซนตามประสาคนหนุ่ม คือว่าไม่มีวีแววที่จะสนใจในเรื่องธรรมะเรื่องศาสนาเลยแม้แต่น้อย แต่เราคงมีบุญเก่าอยู่บ้าง บุญนั้นแหละชักจูงนำพาเข้ามาทางพระศาสนา ประกอบกับบิดามารดาเป็นผู้มีศรัทธาเชื่อเรื่องบาปกรรมอยู่เป็นพื้นเพนิสัยอยู่แล้ว อันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ชักจูงเราให้เข้ามาทางศาสนาได้ บทเวลาได้มาบวชใคร ๆ เขาก็แปลกใจ เพราะมันนิสัยขัดกับศาสนาที่อยู่ในการอบอ้อมดังาม และมีระเบียบเรียบร้อย แต่สำหรับศาสนาเป็นเครื่องหล่อหลอมอยู่แล้ว และสอนมุ่งเน้นลงที่ใจ เมื่อเราเป็นคนจริงอยู่แล้ว จึงง่ายต่อการปฏิบัติ เพราะคนจริงย่อมถึงธรรมอันเป็นความจริง ไม่มากก็น้อย

เกาะช้างปัจจุบัน

ใครๆ เขาก็แปลกอกแปลกใจที่เรายอมบวชแต่โดยดี ทั้งๆที่ชีวิตนี้ยังไม่เคย
ท่องคำว่า “**นโม ตสฺส ฯลฯ**” แม้แต่ครั้งเดียว เราไม่เคยดูถูกบุญ ดูถูกพระ
แต่ตอนนั้นมันห้วงสนุกชุกชุกกันไปตามเรื่องไปตามวัย คนทั้งหลายเขาเรียกว่า “**ไอ้
ตัวแสบ**” ไม่ใช่คนเลว แต่ไม่เกรงกลัวใคร แม้แต่นักเลง...เล่นอะไรก็ตามห้ามโกง
เสียเท่าไรไม่ว่าแต่อย่าโกง

การสร้างสมบุญไว้ในชาติปางก่อน

การเกิดมาเป็นมนุษย์ ก็ถือว่าเกิดมาในฐานะอันสมควร เราเกิดมาเป็น
มนุษย์ทุก ๆ คน นับว่าเป็นผู้มีบุญกุศลได้สร้างสมไว้ในชาติปางก่อน คนบาง
คนเกิดมาตาบอด หูหนวก ใบบ้ำ เสียจิตตานาอย่างนี้เป็นต้น เป็นผลแห่งกรรม
ชั่วที่ตนเองเคยสร้างสมเอาไว้ ส่วนบุคคลผู้ได้สร้างสมกรรมดี ก็เกิดมามีหูตาดี
ลิ้น กาย ใจต่างๆ นานาล้วนดี เป็นผู้ที่มีจิตใจหมดจดงดงาม ชำยังแถมเกิดใน
ตระกูลดี มั่งมีศรีสุข น้ำถึงปาก ข้าวถึงปาก โดยไม่เหน็ดเหนื่อยแต่อย่างใด นี่
แสดงว่า “**ปุพฺพเพกตปุญฺญตา**” เราได้สร้างสมบุญมาดีแล้ว เพราะฉะนั้นเมื่อเราได้
สร้างสมบุญมาดีอย่างนั้น ก็สมควรที่จะบำเพ็ญความดีอย่างนั้นให้ยิ่งๆ ขึ้นไป แต่
ว่ามนุษย์เราเมื่อเกิดขึ้นมาในโลก ขาดการได้ยินได้ฟัง ขาดการอบรม สั่งสอนจาก
ครูบาอาจารย์ หรือธรรมะคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าแล้วเช่นนี้ มันก็ต้อง
เพเลิดเพลินอยู่กับโลก เพราะมีบรรพบุรุษคือบิดามารดาเป็นอาจารย์สำคัญ
เป็นบุพพาจารย์ผู้ชักจูงแนะนำ

เมื่อชีวิตในวัยเด็กผ่านมาจนกระทั่งเป็นหนุ่มเป็นสาว บิดามารดานั้นก็ต้องการ
จะให้เรามีเหย้ามีเรือนสืบสกุลอย่างนี้เป็นต้น เป็นธรรมดาของโลกเมื่อการสืบสกุล
อย่างนั้น ก็เท่ากับว่านำทุกข์มาให้กับลูกแต่่า แต่ว่าก็เป็นธรรมดาของโลก เพราะ
ว่าบิดามารดานั้นเป็นผู้มีความซำหิซำนาญในเรื่องโลกไม่ตระหนักในธรรมะคำสั่งสอน
ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และไม่ใช่นักปฏิบัติจริงจัง ที่ได้เห็นธรรมได้เกิดขึ้นใน
ดวงใจของตนเองเช่นนั้น มันก็ต้องแนะนำลูกแต่่าเข้าไปอย่างนั้น ไปสู่ความทุกข์
ยากลำบากกังวลนานาประการ

ส่วนพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เป็นดวงตาของโลกรู้เห็นธรรม เห็นโลกเป็นสิ่งที่
ร้อน เป็นที่หมกมุ่น กระวนกระวายเดือดร้อน ทั้งกลางวันกลางคืนไม่มีความ
สงบสุข

เพราะฉะนั้นพระองค์จึงได้ประทานธรรมะคำสั่งสอน ให้บรรดาพุทธบริษัท
เข้ามาประพฤติปฏิบัติศีลห้า ศีลแปด ศีลสิบ ศีลสองร้อยยี่สิบเจ็ด อย่างนักบวช
อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นการเป็นนักบวชท่านจึงเรียกว่า “**สมณะ**”

เกาะช้างปัจจุบัน

ที่นี้อาศัยกัลยาณมิตรเป็นสิ่งสำคัญ ในตำราท่านจึงว่า “อเสวนา จ พาลาณํ ปณฺทิตานญฺจ เสวนา” การคบค้าสมาคมกับคนดีกับบัณฑิตนี้เป็นสิ่งที่สำคัญได้ครูบาอาจารย์ที่ท่านตั้งอกตั้งใจปฏิบัติแล้ว ท่านมีธรรมะในใจ ท่านก็แนะนำพร่ำสอน ก็เลยบวชมาได้แบบนี้

เพราะฉะนั้นการบวชนี้ ถ้าเมื่อนำมาลองให้ลึก พิจารณาให้ซึ่งไปแล้วมันไม่ใช่ของธรรมดา เป็นคุณสมบัติของกษัตริย์ทีเดียว เพราะเราเป็นลูกศิษย์ตถาคต พระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรานั้นเป็นกษัตริย์เป็นผู้มีศิลปวิทยาการต่างๆ เป็นผู้มีความสามารถทุกประการ แม้แต่วิชารบนานาประการที่พระองค์คล่องแคล่ว ธรรมอันหนึ่งเป็นธนูโบราณ อันนั้นไม่มีบุคคลใดๆ ที่จะสามารถยกขึ้นได้ พระองค์ก็สามารถจะยกธนูอันนั้นยิงไปได้เลย ทั้งยกด้วยกำลังอย่างมหาศาลของพระองค์ เป็นผู้มีความสามารถฉลาดคล่องแคล่วทุกๆ ประการ แต่ว่านิสัยสัมมาสัมโพธิญาณที่พระองค์ได้บำเพ็ญโปรดเวไนยสัตว์ที่ได้สั่งสมบารมีในอดีตชาติมาแล้ว เมื่อเกิดเป็นกษัตริย์อย่างนั้นก็เกิดความเบื่อหน่าย เมื่อพบเห็นคนเกิด แก่ เจ็บ ตาย ก็เกิดความเบื่อหน่าย ดังนั้นพระองค์จึงคิดหาทางที่จะบรรพชา ออกไปบำเพ็ญสมณธรรม เป็นเครื่องสลัดตนออกจากโลก เมื่อดำริอย่างนั้นเป็นที่ตกลงแน่นอน จึงทรงออกบวชไปบำเพ็ญตบะอยู่เป็นเวลา ๖ ปี จึงได้สำเร็จสัมมาสัมโพธิญาณ แล้วได้วางสิกขาบทวินัยไว้ให้พระสงฆ์ทั้งหลายสืบเนื่องมาจนถึงพวกเราทุกวันนี้

บวชตามประเพณี

การบวชนั้น มาทุกวันนี้เราถือเป็นประเพณีกันเสียแล้ว บวชเพียง ๓ เดือน ๒ เดือน ๑๕ วัน ๑ เดือน อย่างนี้มันคล้ายๆ กลายเป็นประเพณี ไม่ใช่บวชหนีโลก หนีสังสารอย่างนี้ ถ้านึกถึงการบวชที่จริง แม้แต่เราเองแท้ๆ ก็บวชตามประเพณีเช่นเดียวกัน เป็นอย่างนั้น อายุครบ ๒๐ ปี งานกำลังเยอะจึงบอกโยมว่าอย่าเพิ่งบวชเถอะ ปีนี้งานเราเยอะ พอถึงวันอายุ ๒๑ ปี ก็ได้เข้ามาบวช บวชก็บวชไปอย่างนั้น นะโม ตัสสะ ฯลฯ อะไรๆ ก็ว่าไม่ค่อยจะเป็น สวดมนต์ไหว้พระก็ไม่ใช่สักบาท เข้ามาด้วยความเป็นคนดิบ เหมือนไม้สดเข้าไปในเตาที่ไม่ได้ริดกึ่งริดก้าน เข้าไปอย่างนั้น อีเหละเกะกะนานาประการต่างๆ ก็ได้มาอยู่เบื้องต้นกับท่านอาจารย์กงมา ท่านเป็นอาจารย์ผู้ปกครองส่วนท่านพ่อลีของเราในสมัยที่เข้าไปบรรพชาอุปสมบท ท่านเป็นพระอนุสาวนาจารย์ เป็นคู่สวด ความจริงตั้งใจบวชเดือน ๑๒ ก็จะมีสัก มันมีความหมายอยู่สำหรับพระหนุ่ม คนหนุ่ม เป็นเช่นนั้น เกือบๆ จะไปเกี่ยวข้องกับผู้หญิงเข้า มันเป็นเช่นนั้นชีวิตในวัยหนุ่ม

หวังบวชก่อนเบียด

พออายุครบบวชก็มีความปรารถนาจะบวช แต่ก็ติดเรื่องเกณฑ์ทหารจึงรอเกณฑ์ทหารเสียก่อน หลังจากเกณฑ์ทหารที่จับที่ไม่ถูก เพราะได้ประเภทดี ๒ คัดออกไว้อีกก่อน เขารับสมัครทหารใหม่ ๔๐ กว่าคน มีคนมาสมัครครบจำนวน เราจึงรอดตัวไม่ต้องเป็นทหาร เมื่อเกณฑ์ทหารเสร็จแล้วก็ยังไม่ได้บวชอีก หลังจากเกณฑ์ทหาร ๒ ปีถึงได้บวช มีความคิดไว้ในใจว่า บวชเสร็จแล้วก็ออกมาค่อยแต่งงานกับคนที่เรารัก พอบวชไปแล้วสมาธิมันเกิด มันไม่สนใจทางโลกอีกเลย

การอุปสมบทในครั้งนี้เราเป็นผู้มีจิตศรัทธาขึ้นมาเอง อยากบวชด้วย เบื่อด้วย เบื่อพี่สาวมัน เราทำงานแทบตายขอเงินก็ไม่ค่อยจะให้ มีเท่าไรเก็บเรียบ จึงเป็นเหตุให้บวชอยู่อันหนึ่งเหมือนกัน การบวชไม่มีใครมาบังคับชักชวนแต่อย่างใด เพียงเพราะในใจคิดว่า สมควรแก่เวลาและอายุที่จะทดแทนบุญคุณของท่านผู้มีคุณทั้งหลายได้แล้ว อีกทั้งในขณะนั้นพระอาจารย์กงมา จิรปุญโณ ซึ่งท่านเป็นลูกศิษย์สายท่านพระอาจารย์มั่น ก็จาริกธุดงค์มาประกาศเทศนาธรรมให้คนทั้งหลายละชั่วสร้างที่ดีในจังหวัดจันทบุรี และก็เดินทางมาที่บ้านหนองบัวซึ่งเป็นบ้านเกิดของเรา ซึ่งในสมัยนั้นพระกรรมฐานแถบทางภาคตะวันออกยังไม่ค่อยมี ก็มีท่านพ่อลี ธมมชโร และพระอาจารย์กงมา จิรปุญโณ นี่แหละเป็นผู้นำมาเผยแพร่ ชาวพุทธทางภาคตะวันออกถึงได้ทราบเรื่องราวของพระกรรมฐานและการภาวนา

นาคเจี๊ยะ

การเตรียมตัวอุปสมบทต้องไปเป็นผ้าขาว รักษาศีลประพฤตินิยม เรียนรู้วัตรปฏิบัติที่จะพึงกระทำ ต่อวัดและครูบาอาจารย์ จนท่านเห็นว่าสมควรก่อนท่านถึงจะให้บวช ถ้าปฏิบัติไม่ได้ ทำไม่ได้ ท่านก็ยังไม่ให้บวช ธรรมเนียมพระป่ากรรมฐานท่านเคร่งครัดนักเรื่องเหล่านี้ ไม่ใช่สุมสี่สุมห้ามาจากไหนจะมาบวชได้ง่ายๆ ต้องได้รับการฝึกอบรมเสียก่อนถึงจะบวชเป็นพระได้ แม้ตัวเราเองก็เช่นกันต้องเป็นตาปะขาว รับประทานตามครูบาอาจารย์อยู่ตั้งหลายเดือน ในระหว่างนั้นต้องหัดขานนาค ออกเสียงอักขระฐานกรณ์ที่เป็นภาษามคธให้ถูกต้อง เสียงที่ฆะรัสสะ เสียงออกนาลิก เสียงโหมสะ อโหมสะ ฯลฯ และต้องฝึกกราบ ต้องหัดภาวนาเรียนกรรมฐาน ฟังเทศน์ฟังธรรมจากท่านอาจารย์กงมาเป็นประจำทุกเช้าเย็น ก่อนที่ยังไม่ได้โกนศีรษะ ด้วยความชุกชอนอันเป็นแบบฉบับส่วนตัวก็ได้แอบหนีมาเยี่ยมบ้านเหมือนกัน แต่เมื่อโกน

ศิระรับศีลเป็นตาปะขาวเต็มตัวแล้วก็ได้กลับบ้านอีกเลย จนกระทั่งได้บวช

จิตรวมตอนเป็นนาค

ครั้งหนึ่งตอนที่มาเข้านาคได้ไม่นานนัก อยู่ระหว่างการฝึกขานนาค ท่องบทสวดต่าง ๆ คืบหนึ่ง ฟังเทศน์ท่านอาจารย์กงมาฯ ท่านเทศน์ตามปกติทุก ๆ วัน ท่านก็แสดงธรรมของท่านไปเรื่อย ๆ เราก็ฟังเข้าใจบ้างไม่เข้าใจบ้าง ท่านสอนให้ภาวนาพุทโธ เราก็ภาวนาพุทโธอยู่อย่างนั้น นั่งเข้าสมาธิ ฟังเทศน์อยู่อย่างนั้น อันนี้มันก็เป็นเหตุที่แปลกอยู่นะ

พอเรานั่งภาวนา ฟังไป ๆ จิตอยู่กับคำบริกรรม หูก็ได้ยินเสียงเทศน์ไป คือจิตก็ทำหน้าที่ของมัน หูก็ทำหน้าที่ของมัน มันเกิดเป็นสมาธิ แต่ตอนนั้นเราไม่รู้ว่ามันเป็นสมาธิ มันรวมจนกระทั่งว่า ไม่มีตัว ไม่มีตน ตัวตนหายหมด แล้วก็ปรากฏภาพนิมิต ที่ตัวเองนี้มาปรากฏหมอบลงไปพบกับ กองทรายที่เป็นทรายขาวอยู่ในบริเวณวัดนั้นอย่างชัดเจน ตัวนี้อ่อนไปหมด ปรากฏว่าในขณะนั้น เราปรากฏว่าตัวเองไม่มีตัวตน จนกระทั่งท่านแสดงธรรมจบลง เราถึงรู้สึกตัว ตอนนั้นท่านแสดงธรรมนานมาก ทีหนึ่งเป็นชั่วโมง ๆ ขึ้นไป เมื่อจิตถอนออกมา ออกจากที่ภาวนาก็คลานเข้าไปถามท่านว่า

“ท่านอาจารย์ครับ เมื่อตะกี้ทำไมผมนั่งฟังเทศน์ท่านอาจารย์ ผมไม่มีตัว ตัวผมหายไปไหน แต่สักประเดี๋ยวตัวผมนี้ ไป...ไปหมอบอยู่ที่...ที่กองทรายนั้นนะ ทำไมมันถึงเป็นอย่างนั้นครับ”

คำถามนี้เราถามท่าน เพราะก็อธิบายไม่ถูกและไม่รู้จะถามท่านอย่างไร เพราะตั้งแต่เกิดมาไม่เคยเป็นเช่นนี้ ที่กล้าถามท่าน เพราะความตื่นเต้นตื่นตาตื่นใจ ที่ชีวิตหนึ่งชีวิตนี้เราได้เห็นอย่างนั้น

ท่านก็บอกว่า **“ไม่เป็นไร...เออ...ทำไป...ทำไป...ดีแล้วนะ”** ท่านว่าอย่างนั้น เราก็ภูมิใจว่าเราทำถูกต้อง การมีครูบาอาจารย์ดี ท่านรู้จริงผ่านการปฏิบัติมา สอนแบบมีหลักเกณฑ์ไม่สุมเดาจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก อาจารย์เป็นบัณฑิตท่านก็ย่อมสอนในแนวทางเจริญเพื่อความเป็นบัณฑิต แต่ถ้าอาจารย์ไม่เขลาสอนแบบสุมสื่สุมห่า มันก็เหมือนคนตาบอดจูงคนตาบอด อาจารย์ก็ตาบอด แล้วจะมาสอนลูกศิษย์ที่ตาบอดอยู่แล้วให้ตาดี อันนี้มันเป็นไปได้ยากยิ่งนัก

นี่...แหละขั้นต้นแห่งการเข้ามาสู่วัด เป็นขั้นต้นที่จะเข้ามาบวช เริ่มแรกจิต มันเป็นอย่างนี้มัน ก็เป็นการปูพื้นฐานทางด้านจิตใจ ให้ฝึกฝนในคุณธรรมที่สูง ๆ ขึ้นไป อันเป็นการเลื่อนขั้นของจิตให้สูงขึ้น เพราะจิตมนุษย์มีหลายขั้นหลายตอน จิตหยาบจิตละเอียดย และอาศัยบุญวาสนาเป็นเครื่องหนุนส่งอยู่เบื้องหลัง เมื่อเรามีบุญเคยสร้างบุญมาแต่ชาติปางก่อน ประกอบกับเกิดมาเจอพุทธศาสนา อันเป็นประเทศที่สมควรแก่การประพฤติธรรม ยิ่งประการสุดท้ายถ้าเราตั้งตนไว้ชอบแล้ว การภาวนาก็เป็นเรื่องที่เราทุกคนสามารถทำได้

ในชีวิตเราเกิดมาก็ไม่เคยพบความสงบอย่างนั้น เมื่อเป็นเช่นนั้น จิตมันก็จุก คิดขึ้นมาว่า **“นั่นอะไรละ...ความสุข”** การเข้ามาวัดวาเมื่อปฏิบัติได้ก็เป็นอย่างนี้

ชีวิตที่จะมีความสุขอันแท้จริงในโลกมันไม่มี แต่เราเข้าใจว่ามี ถ้ามองให้ลึกซึ้งอย่างที่พระพุทธเจ้า

ทรงตรัสแล้ว ไม่มีเลยความสุขในโลก ความสุขอันนั้นเป็นความสุขอันเจือไปด้วยความเร่าร้อนกระสับกระส่าย อย่างมีเงินมากๆ ก็กลัวเขาจะจีบปล้น กลัวเขาจะมาแย่งมาชิงไปเรียกค่าไถ่ สารพัดสารเพ ต้องเป็นทุกข์กังวลรักษา ฝากที่นั่นที่นี้ก็ไม่ดี พกไปมากก็ไม่ดี กลัวจะถูกจีบ จะถูกปล้น จะถูกฆ่าตาย...นี่...สารพัดสารเพ กลัวคนอื่นจะแย่ง คนนี้จะแย่ง พี่น้องอย่างนั้นอย่างนี้ สารพัดใจนั้น คิดไปทุกแง่ทุกมุม นั้น...ใจอย่างนั้น ใจมันก็กังวล ใจเดือดร้อนวุ่นวายอย่างนั้น ไม่ใช่ใจที่สงบ อย่างที่เรามาทำอย่างนี้ มันก็มุ่งเพื่อความสงบ แต่ก็ต้องอาศัยการนึกคิดเพื่อต่อสู้กับสิ่งที่มันจะมาก่อความไม่สงบของใจ เพราะการว่าหรือการบริกรรมอันใดอันหนึ่งอย่างนี้ มันเป็นเรื่องต่อสู้กันนี้ ต้องเข้าใจอย่างนั้น

สมมุติว่าใจเราไม่สบาย มันไม่สบายอันใด ก็จงเอาสิ่งนั้นมาคิด ทำไมอันนั้นไม่สบายใจ ไปวิตกอันใดใจจึงไม่สบาย เอาเรื่องนั้นมาพิจารณา ๆ ซักไม่เกิน ๕ นาที ใจนั้นก็เกิดความสงบ ใจก็สบาย แต่ที่นี้เราไม่เป็นอย่างนั้น ยิ่งคิด ยิ่งโศก ยิ่งเศร้า ยิ่งอาลัยอาวรณ์สิ่งอันนั้นให้เกิดขึ้น ใจก็ยิ่งเหียวยิ่งแห้ง ยิ่งไม่มีกำลังวังชา หหมดเรียวแรง เลยป่วยไข้แทบตาย บางทีก็ตายเลย นี่มันเป็นอย่างนั้น นี่ไม่ใช่วิธีต่อสู้ มันไม่ใช่วิธีผลักดันเพื่อความเป็นผู้ชนะ มีแต่แพ้อยู่ตลอดเวลา อย่างนั้นไม่ใช่การรบ ยืนคอไปให้เขาฟันเลยนี้เป็นเช่นนั้น

พ่อแม่ลำบากเลี้ยงเรา

เมื่อเข้ามาเป็นนาคได้ฟังเทศน์ฟังธรรมก็ให้หวนรำลึกถึงบุญของบิดามารดาว่า ท่านลำบากมากขณะที่เลี้ยงเรามา ฟังพระท่านเทศน์แล้วทำให้คิดว่า การมีครอบครัวเป็นความทุกข์อย่างมหันต์ เหมือนตกนรกทั้งเป็น แต่คนเราที่จะมองออกนั้นมองยาก เพราะถ้าจิตใจไม่สงบจริงๆ จะมองไม่เห็นโทษภัยของสิ่งเหล่านี้ได้เลย ถึงมองออกก็ไม่ชัดเจน ไม่ถึงจิตถึงใจ แทนที่จะเห็นเป็นยาพิษแต่กลับเห็นเป็นแค่นมหวานๆ ชวนลิ้มชวนลอง ใจคนที่มึนเล่ห์ส่วนมากก็ต้องคิดอย่างนั้น คำโบราณท่านว่าไว้น่าฟังมากกว่า “ดีๆ เอาไว้ให้ลูก สุกๆ เอาไว้ให้เมีย เสียๆ เอาไว้กินเอง”

อันนี้ถูกต้องที่สุด ผู้ชายดี ๆ ที่เขามีครอบครัวทางโลก เวลาทุกข์เวลาจนนั้นอย่างเช่นเดินเข้าไปในป่าอย่างนี้ ไปเจอต้นมะม่วงลูกดกร่วงลงมา ลูกสวย ๆ เอาไว้ให้ลูกกิน ลูกสุก ๆ เอาไว้ให้เมีย ลูกเสีย ๆ เอาไว้กินเอง แต่เวลากินลูกเสีย ๆ ไม่ค่อยบอกลูกบอกเมีย เก็บไว้กินคนเดียว บางทีเขาจึงพูดแซวคนที่แต่งงานกันว่า “สวย ๆ เอาไว้ให้ลูก สุก ๆ เอาไว้ให้เมีย เสีย ๆ เอาไว้กินเอง” นั่นชีวิตทางโลกมันเป็นอย่างนั้น

ดี ๆ เอาไว้ให้ลูก อันไหนสิ่งใดที่ดี ๆ เก็บงำรักษาแสวงหาไว้ให้ลูกหมด คนที่

วัดจันทนารามที่หลวงปู่
อุปสมบท

เป็นพ่อเป็นแม่จึงลำบากมากไม่มีเวลาเป็นของตัวเอง ที่นี้เมื่อคิดอย่างนั้นก็ยิ่งทำให้เราคิดมาก มาอยู่วัด ๙ วัน ๑๐ วัน คิดถึงสาวแทบเป็นแทบตาย พ่อแม่เลี้ยงมาแทบเป็นแทบตาย ยังไม่ได้ทดแทนพระคุณ ยังจะมา นึกฝันหวานไปว่า “**บวชสึกแล้วจะไปแต่งงานกับเป้ง (คนรัก)**” แทนที่จะคิดเรื่องพ่อเรื่องแม่ก่อน ใจมันกลับไปคิดถึงเรื่องผู้หญิงก่อน เพราะสัญญากันไว้ว่าบวชเสร็จ สึกแล้วจะไปขอ

บิดามารดาเป็นผู้ที่เกื้อกูลอุปการะเลี้ยงดู

คนเราทุกคนเมื่อไม่ได้เข้ามาอบรม มันก็เป็นสิ่งที่ไม่รู้ ไม่รู้ว่าเรานั้นมีธรรมชาติอยู่ในตัวของเรา แต่เรายังไม่ได้ใช้ เราเอาไปใช้กับโลกทั้งหมด เลยไม่เป็นอันที่จะเอามาใช้ในทางธรรม ความดีมันอยู่ที่ตัวเรานี้ที่จะต้องทำ แต่ที่นี้เรามีพ่อแม่ **พ่อแม่ก็มีคุณสมบัติในเรื่องทางโลก ต้องการให้ไปหาเงินหาทอง และต้องการให้มีครอบครัว** นี่...ถ้าว่าถึงความจริงละก็ มันเป็นตัวถ่วงอย่างมหันต์ มองดูให้ลึก ๆ มองดูให้ถึงใจที่สงบแล้ว การมีครอบครัว มีลูกมีเต้า เลี้ยงลูกเลี้ยงหลาน นั้นแหละมันแสนที่จะกังวลเดือดร้อนวุ่นวาย ไม่มีเวลาที่จะได้ทำบุญทำทาน โอกาสเวลาจะนั่งภาวนาก็ไม่มี แต่คนเราไ้ทางโลกมันนิยมกันอย่างนั้น เพราะฉะนั้นจึงว่ามันเป็นสิ่งที่ยาก เมื่อเป็นอย่างนั้นเข้าแล้ว การที่นั่งภาวนารักษาจิตมันก็ไม่ค่อยมีเวลา

ฉะนั้นทุกคนที่เกิดขึ้นมาบนโลก ต้องการความสุขอันแท้จริงของชีวิต แต่คนเราที่เกิดขึ้นมาในโลกแล้ว มันก็ย่อมมี ราคะ โทสะ โมหะ สิ่งทั้งปวงเหล่านี้เข้ามาครอบงำหัวใจ โดยที่เราไม่เคยฝึกหัดอบรมในสิ่งเหล่านี้ มันก็ย่อมลุ่มหลงไปตามธรรมดาของโลกเหล่านั้น

เพราะฉะนั้น เราเกิดมาทุกคนก็มีบิดามารดาเป็นผู้ที่เกื้อกูลอุปการะเลี้ยงดู เป็นปัจจัยสำคัญในชีวิต ถ้าไม่ได้ท่านทั้งสองเป็นผู้เลี้ยงดูอดทนแล้ว ชีวิตก็ต้องแตกดับทำลาย หรือเป็นคนที่มีพิการต่าง ๆ นานา อย่างนี้เป็นต้น เมื่อวัยพอสมควรเลี้ยง ทะนุถนอมเลี้ยง พอมีวัยพอสมควรก็ให้การศึกษาเล่าเรียน อย่างนี้จนกระทั่งได้รับการศึกษาจนสำเร็จนิติภาวะ เป็นผู้ที่ได้สำเร็จในการศึกษาดีแล้ว หน้าที่บิดามารดาก็ต้องคิดให้สร้างโลกสร้างสงสาร เพื่อที่จะได้สืบตระกูลไปอย่างนั้นตามธรรมดาของใจ มันก็มีความปรารถนาดีในรณกระวนกระวายอยู่อย่างนั้น แล้วก็เลยต้องตามใจผู้ปกครอง เรียกว่าบิดามารดาของเรา

การกระทำเช่นนั้น พระพุทธเจ้าทรงติเตียนประการหนึ่งโดยชั้นธรรมะสูงๆ แต่ก็ต้องเป็นตามนิสัยสัตว์โลกเปลี่ยนแปลงในภาวะ เป็นอยู่อย่างนี้ตลอดเวลา

จนสืบเนื่องกันมาตั้งแต่ขั้นพุทธานุสส จนมาถึงพวกเราปัจจุบันนี้ สืบเนื่องกันมาอย่างนี้ แต่ว่า นั่นแหละ ธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้านั้น เมื่อบุคคลได้เข้ามาอบรมฝึกหัด ปฏิบัติทำใจให้เกิดความสงบแล้ว ก็ย่อมจะเกิดความเบื่อหน่ายในวิภวสงสารของโลกทั้งหลายเหล่านั้นเป็นต้น เพราะฉะนั้น ถ้ามองกันในแง่ของวัตถุนานาประการแล้ว ความเจริญ ความรุ่งเรือง ก็น่าเป็นที่ลุ่มหลงเพลิดเพลิน น่ายินดี สนุกสนานร่าเริงด้วยประการต่าง ๆ ถ้ามองเข้ามาภายใน คือเรียกว่า ขจัดปัดเป่าใจของเรา

ให้สงบแล้วอย่างนั้น เมื่อในขณะที่ใจของเราสงบอย่างนั้นแล้ว มองออกไป นึกคิดออกไปอย่างนั้น ก็มีแต่ผลสะท้อน คือให้ความวุ่นวายของใจนั้นเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา นี่เพราะฉะนั้น พวกที่มีคุณธรรมอย่างสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หรืออริยสาวกผู้ที่ได้ไกลจากกิเลส เหล่านี้เป็นต้น ท่านจึงหลีกเลี่ยงไปอยู่ที่อันสงบสัจเจียบ ปราศจากสิ่งรบกวน เป็นอย่างนั้น เพราะสถานที่เหล่านี้ เป็นที่บำเพ็ญความสงบสัจของใจท่านให้ได้รับความร่มเย็น

การอุปสมบท

เราบวชเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๐ เวลา ๑๖.๑๙ น. ณ พัทธสีมาวัดจันทนาราม ตำบลจันทนิมิต อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยมี

พระครูครุฑนารถสมาจาร (เศียร) เป็นพระอุปัชฌาย์

พระครูพิพัฒน์พิหารการ (เซย) เป็นพระกรรมวาจาจารย์

ท่านพ่อลี ธมฺมธโร เป็นพระอนุสาวนาจารย์

ได้ฉายาว่า “จุนโท” แปลว่า “ผู้หมดกิเลสเครื่องร้อยรัด”

ในขณะนั้นเรามีอายุได้ ๒๑ ปี ๑ เดือน กับ ๕ วัน จึงเป็นพระรูปแรกที่ท่านพ่อลีเป็นคู่สวดบวชให้ เมื่อบวชที่วัดจันทนารามเสร็จแล้ว ก็กลับมาจำพรรษาที่วัดทรายงามเป็นเวลา ๓ พรรษา ท่านพ่อลีกับพระอาจารย์กงมา ท่านเป็นอาจารย์องค์แรกของเรา....

วัดจันทนาราม

วัดจันทนาราม ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำจันทบุรี ตั้งอยู่ตรงข้ามวัดโบสถ์เมือง ตำบลจันทนิมิต อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี เป็นวัดราษฎร์ เป็นที่อยู่ของเจ้าคณะจังหวัดจันทบุรี-ระนอง-ตราด เดิมจริง ๆ วัดนี้มีต้นจันทน์ใหญ่หลายต้น ตั้งอยู่บริเวณบ่อน้ำในวัดนี้ อาศัยต้นจันทน์เป็นเหตุจึงตั้งชื่อว่า “วัดจันทนาราม”

หนังสือสุทธิของหลวงปู่

๒	๓	๔
 <p>ที่ ๑ / ๒๕๕๖</p> <p>(ลงลายมือชื่อ-ฉายา) ตั้งกิตติคุณ จามยุต</p>	<p>สถานะเดิม</p> <p>ชื่อ เจียม นามสกุล โพธิกิจ</p> <p>วิทยฐานะ ป.๔ อาชีพ ค้าขาย</p> <p>บิดา ขุนแผน มารดา แพ</p> <p>ถิ่นฐาน สันติ สืบเชื้อ จำแดง</p> <p>ตำแหน่ง หัวหน้าช่างทำ</p> <p>เกิดวัน ๓๑ เดือน ๗ ปี ๒๔๕๙</p> <p>วันที่ ๑ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๙</p> <p>ตำบล หนองบัว อำเภอ เมือง</p> <p>จังหวัด จันทบุรี</p>	<p>อุปสมบท</p> <p>ชื่อ พระเจียม ฉายา จุนโท</p> <p>พระอุปัชฌาย์ พระครูครุฑนารถสมาจาร</p> <p>พระกรรมวาจาจารย์ พระครูพิพัฒน์พิหารการ</p> <p>พระอนุสาวนาจารย์ พระอาจารย์ลี ธมฺมธโร</p> <p>อุปสมบทเมื่ออายุ ๒๕ ปี ณ วันที่ ๑๑</p> <p>เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๐</p> <p>เวลา ๑๖.๑๙ น. วัด จันทนาราม</p> <p>ตำบล ทุ่งทะเลหลวง อำเภอ เมือง</p> <p>จังหวัด จันทบุรี</p> <p>ให้ ณ วันที่ ๑๓ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๐</p> <p>(ลงลายมือชื่อ) พระอุปัชฌาย์</p>

	๒
๑	๓
	๔

๑. พระอุโบสถวัดจันทนาราม
พัทธสีมาที่หลวงปู่เจี๊ยะ
อุปสมบท

๒. พระครูครุฑนารถสมาจาร
(เคียร อุตุตโม)

๓. พระครูพิพัฒน์พิหารการ
(เชย ทองคำดี)

๔. พระอาจารย์ลี ฐมฺมธโร